

פסיקתא דרב כהנא - פסקא י אות ח

הצדקה ולנו בושת הפנים (דניאל שם) א"ר לעזר כשיצאו חנניה מישאל ועזרי' מכבשן האש אמרו את הפסוק הזה את מוצא כיון שעלו חנניה מישאל ועזרי' מכבשן האש נתכנסו עליהם כל מלכי אומות העולם הד"ה דכת' ומתכנשין אחדרפניא סגניא ופחותא והדברי מלכא חזיין לגוברייה וג' (דניאל ג כז) והיו כל אומות העולם אומ' להם הייתם יודעין שיש באלהיכם לעשות לכם כל הניסים הללו וגרמתם לו להחריב את ביתו ולהגלות את בניו והיו כל אומות העו' מרקקין בפניהם עד שעשו אותם גוש של רוק והיו חנניה מישאל ועזריה מגביהים את פניהם כלפי למעלן ואומ' לך י"י הצדקה ולנו בושת הפנים (דניאל שם) א"ר יהושע בר' נחמי' לך י"י הצדקה (שם) צידוק הדין הוא שאנו מכעיסין לפניך כמה ואתה סובלנו תני בשם ר' נחמיה בנוהג שבעולם אדם יש לו שדה והוא נותנה למחצה ולשליש ולרביע אבל הקב"ה אינו כן הק' משיב רוחות ומעלה עננים ומוריד גשמים ומפריח טללים ומגדל צמחים ומדשן פירות ולא אמר לנו להפריש אלא אחד מעשרה לפיכך משה מזהיר את ישראל ואו' להם עשר תעשר (דברים יד כב):

מדרש תנחומא יוחי פרק י

אריה יהודה מטרף בני עליה מטרף בני יוסף עליה שאמרת מה בצע כי נהרוג (בראשית לו) מטרף בני עליה מטרף תמר הצלת נפשות ארבע מן המיתה תמר ושני בניה ועצמך א"ל הקב"ה אתה הצלת ארבע נפשות מן השרפה ומן המיתה שכך פסקת הוציאוה ותשרף אני אציל מבניך ד' דניאל חנניה מישאל ועזריה מן הכבשן ומגוב אריות קרא ליהודה ד' שמות גור אריה כרע שכב כארי וכלביא לא יסור שבט זה כסא מלכות שנאמר (תהלים מה) כסאך אלהים עולם ועד שבט

פירוש בעלי התוספות על בראשית פרק לח פסוק כה

צדקה ממני. מדרש אגדה. אמר הקב"ה ליהודה אתה הצלת ג' נפשות מן האש תמר ושני בניה ואחד בבור זה יוסף. אני כמו כן אציל לך ג' מבניך מאש חנניה מישאל ועזריה. ואחד מבור דניאל כי היו משבטו של יהודה. צדקה ממני כתרנו ממני הרה. וא"ת מה עזרת ללא כח וכל שכן שרצה להמיתה מאחר שזנתה מחמיה. י"ל דמנהג שלהם היה כן כשאין קרוב למת מצוה לקרוב ליבם. ודוחק.

ספר בניהו בן יהודע על סוטה דף י/ב

ידעה ברוח הקודש שתתעבר מביאה זו תאומים, ויהי שלשה נפשות קשורים ביחד היא ושני בניה, ועתידים להיות בסכנה גדולה אחר גילוי עיבור שלה, שעתיד יהודה והבית דין לגזור עליהם שריפה כמו שנאמר [שם ל"ח כ"ד] הוציאוה ותשרף, ולכן קבלה ממנו שלשה סימנים אלו להצלתה, ועשתה נשמתה בהם יחוד שלשה מיני אור הנזכרים, שהם אור חיצון אור פנימי אור מקיף, שיהיו נשמרים על ידם שלשה נפשות היא ושני בניה, כי ג' מיני אור אלו מצילים ג' נפשות מן האור בשור"ק, דהאאותיות שוים ורק זה בחול"ם זה בשור"ק, ועל כן אחר שנצולה יצאו ממנה מלכים ונביאים, שיש בהם ג' מיני אור

ספר חדושי אגדות חלק שני עמוד מג - מסכת סוטה

אתה הצלת ג' מן האור וכו'. פ"י כי ראוי היה יהודה להציל את תמר ושני בניה מן האור, שנקרא יהודה על שם הפעם אודה את ה' (בראשית כ"ט), והודאה כולל את שלשתן, ובשביל זה ראוי שיהיה מציל ג' נפשות מן כבשן האש, ויתנו הודאה אל הש"י וזכה להיות נצולים בזכותו ג"כ ג' בניו מן האור והבן זה

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמט/ב

מאי משמע דהאי חלשים לישנא דפורא הוא דכתיב איך נפלת משמים הליל בן שחר נגדעת לארץ חולש על גוים וגו' אמר רבה בר רב הונא מלמד שהיה מטיל פור על גדולי מלכות לידע איזה בן יומו של משכב זכור וכתיב כל מלכי גוים כולם וגו' אמר רבי יוחנן שנחו ממשכב זכור ואמר רבי יוחנן כל ימינו של אותו רשע לא נמצא שחוק בפה כל בריה שנאמר נחה שקטה כל הארץ פצחו רנה מכלל דעד השתא לא הוה רנה ואמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן אסור לעמוד בביתו של אותו רשע שנאמר ושעירים ירקדו שם ואמר רב יהודה

אמר רב בשעה שביקש אותו רשע לעשות לאותו צדיק כך נמשכה ערלתו שלש מאות אמה והיתה מחזרת על כל המסיבה כולה שנאמר שבעת קלון מכבוד שתה גם אתה והערל ערל בגימטריא שלש מאות הוי ואמר רב יהודה אמר רב בשעה שירד אותו רשע לגיהנם רעשו כל יורדי גיהנם אמרו שמא למשול עליהם הוא בא או ליחלות כמותם הוא בא שנאמר גם אתה חולית כמונו אלינו נמשלת יצאתה בת קול ואמרה ממי נעמת רדה והשכבה את ערלים

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צו/א

ותשב השמש עשר מעלות במעלות אשר ירדה אמר להו מאי האי אמרו ליה חזקיהו חלש ואיתפח אמר איכא גברא כי האי ולא בעינא לשדורי ליה שלמא כתבו ליה שלמא למלכא חזקיה שלם לקרתא דירושלם שלם לאלהא רבא נבוכדנאצר ספריה דבלאדן הוה ההיא שעתא לא הוה התם כי אתא אמר להו היכי כתביתו אמרו ליה הכי כתבינן אמר להו קריתו ליה אלהא רבא וכתביתו ליה לבסוף אמר אלא הכי כתובו שלם לאלהא רבא שלם לקרתא דירושלם שלם למלכא חזקיה אמרי ליה קרינא דאיגרתא איהו ליהווי פרוונקא רהט בתריה כדרהיט ארבע פסיעות אתא גבריא אל ואוקמיה אמר רבי יוחנן אילמלא (לא) בא גבריא אל והעמידו לא היה תקנה לשונאיהם של ישראל מאי בלאדן בן בלאדן אמרי בלאדן מלכא הוה ואישתני אפיה והוה כי דכלבא הוה יתיב בריה על מלכותא כי הוה כתיב הוה

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נז/ב

אהפוך אל עמים שפה ברורה דרש רב המנונא הרואה בבל הרשעה צריך לברך חמש ברכות ראה בבל אומר ברוך שהחריב בבל הרשעה ראה ביתו של נבוכדנצר אומר ברוך שהחריב ביתו של נבוכדנצר הרשע ראה גוב של אריות או כבשן האש אומר ברוך שעשה נסים לאבותינו במקום הזה

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צה/ב

רבי יוחנן אמר חמשה סנחריב ושני בניו נבוכדנצר ונבוזר אדן נבוזר אדן גמרא נבוכדנצר דכתיב ורוה דרביעא דמי לבר אלהין ואי לאו דחזייה מנא הוה ידע סנחריב ושני בניו

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יג/א

תניא אמר רבן יוחנן בן זכאי מה תשובה השיבתו בת קול לאותו רשע בשעה שאמר אעלה על במתי עב אדמה לעליון יצתה בת קול ואמרה לו רשע בן רשע בן בנו של נמרוד הרשע שהמריד כל העולם כולו עליו במלכותו כמה שנותיו של אדם שבעים שנה שנאמר ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה והלא מן הארץ עד לרקיע מהלך חמש מאות שנה ועוביו של רקיע מהלך חמש מאות שנה וכן בין כל רקיע ורקיע למעלה מהן חיות הקדש רגלי החיות כנגד כולם קרסולי החיות כנגד כולן שוקי החיות כנגד כולן רכובי החיות כנגד כולן ירכי החיות כנגד כולן גופי החיות כנגד כולן צוארי החיות כנגד כולן ראשי החיות כנגד כולן קרני החיות כנגד כולן למעלה מהן כסא כבוד רגלי כסא הכבוד כנגד כולן כסא הכבוד כנגד כולן מלך אל חי וקים רם ונשא שוכן עליהם ואתה אמרת אעלה על במתי עב אדמה לעליון אך אל שאול תורד אל ירכתי בור:

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צב/ב

אלו מתים שבבקעת דורא ואמר רבי יוחנן מנהר אשל עד רבת בקעת דורא שבשעה שהגלה נבוכדנצר הרשע את ישראל היו בהן בחורים שהיו מגנין את החמה ביופיין והיו כשדיות רואות אותן ושפועות זבות אמרו לבעליהן ובעליהן למלך צוה המלך והרגום ועדיין היו שופעות זבות צוה המלך ורמסום תנו רבנן בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע את חנניה מישאל ועזריה לכבשן האש אמר לו הקדוש ברוך הוא ליחזקאל לך והחייה מתים בבקעת דורא כיון שהחייה אותן באו עצמות וטפתו לו לאותו רשע על פניו אמר מה טיבן של אלו אמרו לו חבריהן של אלו מחיה מתים בבקעת דורא פתח ואמר אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותיה מלכות עלם ושלטניה עם דר ודר וגו' אמר רבי יצחק יוצק זהב רותח לתוך פיו של אותו רשע שאילמלא (לא) בא מלאך וסטרו על פיו ביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהלים תנו רבנן ששה נסים נעשו באותו היום ואלו הן צף הכבשן ונפרץ הכבשן והומק סודו ונהפך צלם על פניו

ונשרפו ארבע מלכיות והחייה יחזקאל את המתים בבקעת דורא וכולהו גמרא וארבע מלכיות קרא דכתיב ונבוכדנצר מלכא שלח למכנש לאחשדרפניא סגניא ופחוותא אדרגזריא גבריאי דתבריא תפתיא וכל שלטוני מדינתא וגו' וכתבי איתי גוברין יהודאין וכתבי ומתכנשין אחשדרפניא סגניא ופחוותא והדברי מלכא חזיין לגבריאי אלך וגו' תני דבי רבי אליעזר בן יעקב אפילו בשעת הסכנה לא ישנה אדם את עצמו מן הרבנות שלו שנאמר באדין גבריאי אלך כפתו בסרבליהון פטשיהון וכרבלתהון וגו'

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צג/א

ורבנן להיכא (אזול) [אזלו] אמר רב בעין [הרע] מתו ושמואל אמר ברוק טבעו ורבי יוחנן אמר עלו לארץ ישראל ונשא נשים והולידו בנים ובנות כתנאי רבי אליעזר אומר בעין [הרע] מתו רבי יהושע אומר ברוק טבעו וחכמים אומרים עלו לארץ ישראל ונשא נשים והולידו בנים ובנות שנאמר שמע נא יהושע הכהן הגדול אתה ורעיך היושבים לפניך כי אנשי מופת המה איזו הם אנשים שנעשה להן מופת הוי אומר זה חנניה מישאל ועזריה ודניאל להיכן אזל אמר רב למיכרא נהרא רבא בטבריא ושמואל אמר לאתויי ביזרא דאספסתא ורבי יוחנן אמר לאתויי חזירי דאלכסנדריא של מצרים איני והתניא תודוס הרופא אמר אין פרה וחזירה יוצא מאלכסנדריא של מצרים שאין חותכין האם שלה בשביל שלא תלד זוטרי אייתי בלא דעתיהו תנו רבנן שלשה היו באותה עצה הקדוש ברוך הוא ודניאל ונבוכדנצר הקדוש ברוך הוא אמר ניזיל דניאל מהכא דלא לימרו בזכותיה איתנצל ודניאל אמר איזיל מהכא דלא ליקיים בי פסילי אלהיהם תשרפון באש ונבוכדנצר אמר יזיל דניאל מהכא דלא לימרו קלייה לאלהיה בנורא ומניין דסגיד ליה דכתיב באדין מלכא נבוכדנצר נפל על אנפוהי ולדניאל סגיד וגו'

מדרש תנחומא וארא פרק ט

(ט) ראה נתתיך אלהים א"ל הקב"ה למשה פרעה הרשע עשה עצמו אלוה הודיעו שאינו כלום הריני עושה אותך עליו אלוה ומנין שעשה עצמו אלוה שנאמר לי יאורי ואני עשיתיני (יחזקאל כט) לפיכך יראה אותך ויאמר שזה אלוה פרעה היה אחד מארבעה בני אדם שעשו עצמן אלוהות ונבעלו כנשים ואלו הן חירם ונבוכדנצר ויואש ופרעה חירם מנין דכתיב בן אדם אמור לנגיד צור כה אמר ה' אלהים יען גבה לבך ותאמר אל אני (שם כח) ומנין שנבעל כנשים שנאמר (שם) גבה לבך ביופיך שחת חכמתך על יפעתך על ארץ השלכתך לפני מלכים נתתיך לראוה בך לרעוא בך יעבדון רעותהון בך נבוכדנצר מנין שעשה עצמו אלוה דכתיב אעלה על במתי עב אדמה לעליון (ישעיה יד) אמר ליה הקב"ה רשע אך אל שאול תורד אל ירכתי בור (שם) מה עשה לו הגלהו למדבר עד שהוא במלכות והאכילו עשב כבהמה שנאמר (דניאל ג) עשבא כתורין לך יטעמון ושבעא עדנין יחלפון עלך והיו הבהמות וחיות רואין אותו בדמות בהמה והולכין ובוועלין אותו שנאמר ושוד בהמות יחיתן יחיתן כענין שנאמר לא תחתן במ ועל כל זאת לבב אנוש יהיב ליה שהיה יודע שהוא מלך על כל העולם והיום נבעל לחיות

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ד/א

דמיחזי כי אידוותא דימא ובבא בר בוטא היכי עבד הכי והאמר רב יהודה אמר רב ואיתימא ר' יהושע בן לוי מפני מה נענש דניאל מפני שהשיא עצה לנבוכדנצר שנאמר להן מלכא מלכי ישפר עלך וחטאיך בצדקה פרוק ועויתך במיחן עניין הן תהוי ארכא לשלותך וגו' וכתבי כולא מטא על נבוכדנצר מלכא וכתבי ולקצת ירחין תרי עשר וגו' איבעית אימא שאני עבדא דאיחייב במצות ואיבעית אימא שאני בית המקדש דאי לא מלכות לא מתבני ודניאל מנלן דאינש אילימא משום דכתיב ותקרא אסתר להתך ואמר רב התך זה דניאל הניחא למ"ד שחתכוהו מגדולתו אלא למ"ד שכל דברי מלכות נחתכין על פיו מאי איכא למימר דשדיוהו לגובא דאריוותא:

מדרש תהילים מזמור ה

וכן את מוצא ברבן של נביאים משה רבינו עליו השלום שאמר בסוף קילוסו, (דברים לב, ד) הצור תמים פעלו. שלא יאמרו כל באי העולם שמא עברה עליו מדת הדין שלא נכנס לארץ ישראל, חס ושלום, אין לפניו משוא פנים. אלא, הצור תמים פעלו. ובמה שקילס אותו רשע, די כל מעבדוהי קשוט. ואף חנה אמרה, (שמואל א ב, ו) ממית ומחיה. ואותו רשע אמר, (דניאל ד, לד) ודי מהלכין בגוה יכיל להשפלה. אמר לו הקב"ה, רשע אתמול אמרת, (דניאל ג, טו) ומאן הוא אלהה די שיזבינכון מן ידי. ועכשיו אתה אומר קלוסי, איני רוצה לא בדך ולא בקילוסך. ומי יקלסני, ישראל. שנאמר (ישעיה מג, כא) עם זו יצרתי לי תהלתי יספ

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יא/ב

שנתיישבה דעתו אמר בלשצר חשב וטעה אנא חשיבנא ולא טעינא מאי היא דכתיב כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם וכתוב למלאות לחרבות ירושלם שבעים שנה חשוב ארבעין וחמש דנבוכדנצר ועשרים ותלת דאוויל מרודך ותרתין דידיה הא שבעים אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו ונבוכדנצר מנלן דארבעין וחמש שנין מלך דאמר מר גלו בשבע גלו בשמונה גלו בשמונה עשרה גלו בתשע עשרה גלו בשבע לכיבוש יהויקים גלות יהויכין שהיא שמונה לנבוכדנצר גלו בשמונה עשרה לכיבוש יהויקים גלות צדקיהו שהיא תשע עשרה לנבוכדנצר דאמר מר שנה ראשונה כיבש נינוה שניה כיבש יהויקים וכתוב ויהי בשלשים ושבע שנה לגלות יהויכין מלך יהודה בשנים עשר חדש בעשרים וחמשה לחדש נשא אויל מרודך מלך בבל [בשנת מלכותו] את ראש יהויכין מלך יהודה ויוצא אותו מבית הכלא תמני ותלתין ושבע הרי ארבעין וחמש דנבוכדנצר ועשרין ותלת דאוויל מרודך גמרא ותרתין דידיה הא שבעין אמר השתא ודאי תו לא מיפרקי אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו היינו דקאמר ליה דניאל ועל מרי שמיא התרוממת ולמאניא די בייתיה היתיו קדמך וכתוב ביה בליליא קטיל בלשאצר מלכא [כשדאי] וכתוב ודריוש מדאה קבל מלכותא כבר שנין שתין ותרתין אמר איהו מיטעא טעי אנא חשיבנא ולא טעינא מי כתיב למלכות בבל לבבל כתיב מאי לבבל לגלות בבל כמה בצירין תמני חשיב ועייל חילופייהו חדא דבלשצר וחמש דדריוש וכורש ותרתין דידיה הא שבעין כיון דחזי דמלו שבעין ולא איפרוק אמר השתא ודאי תו לא מיפרקי אפיק מאני דבי מקדשא ואשתמש בהו בא שטן וריקד ביניהן והרג את ושתי והא שפיר חשיב איהו נמי מיטעא טעי דאיבעי ליה למימני מחרבות ירושלים סוף סוף כמה בצירין (חדיסר) [חד סרי] איהו כמה מלך ארביסר בארביסר דידיה איבעי ליה למיבני בית המקדש אלמה כתיב באדין בטילת עבידת בית אלהא די בירושלם אמר רבא שנים מקוטעות הוו תניא נמי הכי ועוד שנה אחרת לבבל ועמד דריוש והשלימה אמר רבא אף דניאל טעה בהאי חושבנא דכתיב בשנת אחת למלכו אני דניאל בינותי בספרים מדקאמר בינותי מכלל דטעה מכל מקום קשו קראי אהדדי כתיב מלאות לבבל וכתוב לחרבות ירושלם אמר רבא לפקידה בעלמא והיינו דכתיב כה אמר כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלהי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם דרש רב נחמן בר רב חסדא מאי דכתיב כה אמר ה' למשיחו לכורש אשר החזקתי בימינו וכי כורש משיח היה אלא אמר לו הקדוש ברוך הוא למשיח קובל אני לך על כורש אני אמרתי הוא יבנה ביתי ויקבץ גליותי והוא אמר מי בכס מכל עמו ויעל:

רש"י עוד שנה אחת לבבל - הכי איתא בסדר עולם ביה בליליא קטיל בלשצר מלכא ודריוש מדאה קביל מלכותא הרי שבעים שנה מיום שמלך נבוכדנצר, שבעים חסר אחת מיום שכיבוש יהויקים, ועוד שנה אחת לבבל למלאות שבעים שנה מששלט על ישראל, ועמד דריוש והשלימה, ואחריו בשנה אחרת מלך כורש בבבל, ונפקדו פקידה במקצת, שאמר מי בכס מכל עמו יהי אלהיו עמו ויעל וגו', למדנו מברייתא זו כשמת בלשצר לא היו לכיבוש יהויקים אלא שבעים חסר אחת, ואנחנו מנינו למעלה שבעים שנה ארבעים וחמש דנבוכדנצר, ועשרים ושלוש דאוויל מרודך, ושלושה דבלשצר הרי שנים מקוטעות היו:

ספר ירמיה פרק כה

(יא) וְהִיְתָה כָּל הָאָרֶץ הַזֹּאת לְחֶרֶב וְלְשָׂמָה וְעָבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת מֶלֶךְ בָּבֶל שְׁבַעִים שָׁנָה:

(יב) והיה כמלאות שבועים שנה אפקד על מלך בבל ועל הגוי ההוא נאם ידוד את עונם ועל ארץ כשדים ושמתי אתו לשממות עולם:

ספר ירמיה פרק כז

(א) בראשית ממלכת יהויקים בן יאושיהו מלך יהודה היה הדבר הזה אל ירמיה מאת ידוד לאמר:
 (ב) זה אמר ידוד אלי עשה לך מוסרות ומטות ונתתם על צוארך:
 (ג) ושלחתם אל מלך אדום ואל מלך מואב ואל מלך בני עמון ואל מלך צר ואל מלך צידון ביד מלאכים הבאים ירושלם אל צדקיהו מלך יהודה:
 (ד) וצוית אתם אל אדניהם לאמר זה אמר ידוד צבאות אלהי ישראל זה תאמרו אל אדניהם:
 (ה) אנכי עשיתי את הארץ את האדם ואת הבהמה אשר על פני הארץ בכחי הגדול ובזרועי הנטויה ונתתיה לאשר ישר בעיני:

(ו) ועתה אנכי נתתי את כל הארצות האלה ביד נבוכדנאצר מלך בבל עבדי וגם את חית השדה נתתי לו לעבדו:

(ז) ועבדו אתו כל הגוים ואת בנו ואת בן בנו עד בא עת ארצו גם הוא ועבדו בו גוים רבים ומלכים גדלים:
 (ח) והיה הגוי והממלכה אשר לא יעבדו אתו את נבוכדנאצר מלך בבל ואת אשר לא יתן את צוארו בעל מלך בבל בחרב וברעב ובדבר אפקד על הגוי ההוא נאם ידוד עד תמי אתם בידו:
 (ט) ואתם אל תשמעו אל נביאיכם ואל קסמיכם ואל חלמתיכם ואל ענניכם ואל כשפיכם אשר הם אמרים אליכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל:
 (י) כי שקר הם נבאים לכם למען הרחיק אתכם מעל אדמתכם והדחתי אתכם ואבדתם:
 (יא) והגוי אשר יביא את צוארו בעל מלך בבל ועבדו והנחתיו על אדמתו

ספר ירמיה פרק כח

(י) כי זה אמר ידוד כי לפי מלאות לבבל שבועים שנה אפקד אתכם והקמתי עליכם את דברי הטוב להשיב אתכם אל המקום הזה:

(יא) כי אנכי ידעתי את המחשבת אשר אנכי חשב עליכם נאם ידוד מחשבות שלום ולא לרעה לתת לכם אחרית ותקוה:

(יב) וקראתם אתי והלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם:

(יג) ובקשתם אתי ומצאתם כי תדרשני בכל לבבכם:

מדרש רבה שיר השירים פרשה ג פסקה ו

ממוצא וממערב וגו' כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים לשפיל לבלשאצר וירם לכורש ודריוש כורש ודריוש שוערין של בלשאצר היו וכיון ששמע הכתובים הללו אמר לון כל מאן דמתחמי הכא ליליא הדין אפי' דהוא אמר לכון דאנא הוא מלכא ארימון ליה ראשיה ואין דרכן של מלכים להיות מניחים בית הרעי שלהם לפנים מטרקליניהון אלא חוץ לטרקליניהון נתותרו מעיו כל אותו הלילה ונפק מנפק ולא ארגשון ביה מכי עייל ארגשון ביה א"ל מאן את אמר לון אנא הוא מלכא אמרין ליה ולאו כן פקיד מלכא דכל מאן דמתחמן הכא ליליא דין אפי' אמר לכון דאנא הוא מלכא ארימון רישיה מה עשו נטלו פרחא של מנורה ופצעו את מוחו הה"ד (דניאל ה') בה בליליא קטיל בלשאצר מלכא כשדאי באיזו שעה נהרג רבי אלעזר ור' שמואל בר נחמן ר' אלעזר אמר בשעת מחליית שינתא ורבי שמואל אמר כבין דבו לכלב ולא פליגין דמאן דאמר בשעת מחליית שינתא עבד מפרפר כל ההוא יומא מה שהיה מתבקש לו מן המלכות ומאן דאמר כבין דבו לכלב דהוה מדמדם כל ההוא ליליא שהיה מתבקש לו מן המלכות א"ר בנימין בן לוי כבין כוס לכוס נכנסה מלכות במלכות הה"ד (תהלים ע"ה) כי כוס ביד ה' ויין חמר מלא מסך ויגר מזה וגו' הוא שהנביא מקנתר ואמר (ישעיה מ"ז) רדי ושבי על עפר מדה כנגד מדה מה להלן (איכה ב') ישבו לארץ ידמו זקני בת ציון ברם הכא רדי

ספר בראשית פרק יא

(ו) ויאמר יודן הן עם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחֵלֶם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא יִבְצֹר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת:

מדרש תנחומא אחרי מות פרק א

שחוק אמרתי מהולל אמר רבי פנחס מה מעורבב שחוק ששחקה מדת הדין על דור המבול שנאמר (איוב כא) שורו עבר ולא יגעיל ישלחו כצאן עויליהם (שם) ישאו בתוף וכנור יבלו בטוב ימיהם (שם) כיון שאמרו מה שדי כי נעבדנו (שם) אמר להם הקדוש ברוך הוא ולשמחה מה זה עושה חייכם אני מאבד וזכרכם מן העה"ז הה"ד וימח את כל היקום וגו' (בראשית ז) ד"א לשחוק אמרתי מהולל מה מעורבב שחוק ששחקה מדת הדין על הסדומיים שנאמר ארץ ממנה יצא לחם (איוב כח) וגו' מקום ספיר אבניה וגו' נתיב לא ידעו לא הדריכוהו בני שחץ (שם) כיון שאמרו נשכח תורת רגל מארצנו מיד פרץ נחל מעם גר וגו' (שם) אמר להם הקב"ה ולשמחה מה זה עושה חייכם אני אשכח אתכם מן העולם שנאמר (בראשית ז) וה' המטיר על סדום וגו' ד"א לשחוק אמרתי מהולל מה מעורבב שחוק ששחקה מידת הדין עם אלישבע בת עמינדב שראתה ארבע שמחות ביום אחד ראתה יבמה מלך ובעלה כהן גדול ואחיה נשיא ושני בניה סגני כהונה כיון שנכנסו להקריב קרבן יצאו שרופים נהפכה שמחתה לאבל שנאמר וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן:

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף סח/ב

ומאי טעמא כי שמעתיה לההוא גברא דאמר ליה לאושכפא עביד לי מסאני לשב שנין אחיכת אמר ליה ההוא שבעה יומי לית ליה מסאני לשב שנין בעי מאי טעמא כי חזיתיה לההוא קסמא דהוה קסים אחיכת אמר ליה דהוה יתיב אבי גזא דמלכא לקסום מאי דאיכא תותיה תרחיה גביה עד דבנייה לבית המקדש יומא חד הוה

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף נ/א

עושה צדקה בכל עת וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הזן בניו ובנותיו כשהן קטנים רבי שמואל בר נחמני אמר זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד רב הונא ורב חסדא חד אמר זה הלומד תורה ומלמדה וחד אמר זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאלין לאחרים וראה בניס

מדרש תהלים מזמור עח

בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו. רבי ברכיה ור' שמעון בן יוסי בשם ר' מאיר אומרים, הראה הקב"ה ליעקב סולם והיתה בבל עולה שבעים ויורדת. מדי חמשים ושנים ויורדת. יון מאה ושמונים ויורדת. אדום עולה יותר מדאי והיה רואה ומתירא. אמר לו הקב"ה (ישעיה מד, ב) אל תירא עבדי יעקב. כשם שנפלו אלו כך יפלו אלו. אמר לו הקב"ה ליעקב, עלה גם אתה. אמר לפניו, רבון העולם מתירא אני שלא אפול. אמר לו הקב"ה, חס ושלום אל תירא. ומנין אתה אומר שהראהו הקב"ה ליעקב בית המקדש בנוי וחרב וקרבתו מוקרבין וכהנים משרתים ושכינה מסתלקת, שנאמר (בראשית כח, יב) ויחלוס והנה סולם. אין חלוס אלא שיש לו פתרון. הנה סולם, זה בית המקדש. וראשו מגיע השמימה, אלו הקרבנות שמקריבין וריחן עולה לשמים. והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, אלו הכהנים שעולים ויורדים בכבש שנקראו מלאכים, שנאמר (מלאכי ב, ז) כי מלאך ה' צבאות הוא. (בראשית כח, יג) והנה ה' נצב עליו, (עמוס ט, א) ראיתי את ה' נצב על המזבח. אמר רבי שמעון ברבי יוסי, רבי מאיר היה דורש, בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו, שאילו עלה ולא ירד עוד, לא היה לו להשתעבד השעבוד הזה שאנו משועבדים:

מדרש רבה בראשית פרשה מד פסקה טו

(טו) ד"א קחה לי עגלה משולשת זו בבל שהעמידה ג' מלכים נבוכדנצר ואויל מרודך ובלשצר ועז משולשת זו מדי שהיתה מעמידה ג' מלכים כורש ודריוש ואחשוורוש ואיל משולש זו יון ר' אלעזר ור' יוחנן ר"א אמר כל הרוחות כבשו בני יון ורוח מזרחית לא כבשו א"ל רבי יוחנן והכתיב (דניאל ח) ראיתי את האיל מנגח ימה וצפונה ונגבה וכל חיות לא יעמדו לפניו ואין מציל מידו ועשה כרצונו והגדיל הוא דעתיה דר"א דלא אמר מזרחית ותור וגזול זו מלכות אדום תור הוא אלא שגזלן הוא ד"א ויקח לו את כל אלה ר"י ור' נחמיה ר"י אמר שרי עובדי כוכבים הראה לו רבי נחמיה אמר שרי ישראל הראה לו על דעתיה דר"י קתדרין דדין לקבל קתדרין דדין על דעתיה דר"ג ששם היו סנהדרי גדולה של ישראל יושבת וחותמת דיניהם של ישראל ואת הצפור לא בתר ר' אבא בר כהנא בשם ר' לוי אמר הראה לו הקב"ה כל מי שהוא מעמיד פנים בגל הגל שוטפו וכל מי שאינו מעמיד פנים בגל אין הגל שוטפו:

מדרש רבה בראשית פרשה ב פסקה ד

(ד) ר"ש בן לקיש פתר קריא בגליות והארץ היתה תהו זה גלות בבל שנאמר (ירמיה ד) ראיתי את הארץ והנה תהו ובהו זה גלות מדי (אסתר ו) ויבהילו להביא את המן וחושך זה גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזירותיהן שהיתה אומרת להם כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל על פני תהום זה גלות ממלכת הרשעה שאין להם חקר כמו התהום מה התהום הזה אין לו חקר אף הרשעים כן ורוח אלהים מרחפת זה רוחו של מלך המשיח היאך מה דאת אמר (ישעיה יא) ונחה עליו רוח ה' באיוו זכות ממשמשת ובאה המרחפת על פני המים בזכות התשובה שנמשלה כמים שנאמר (איכה ב) שפכי כמים לבך רבי חגי בשם רבי פדת אמר ברית כרותה למים שאפילו בשעת שרב רוחה שייפה וכבר היה ר"ש בן זומא יושב ותוהא ועבר רבי יהושע ושאל בשלזמו פעם ושתיים ולא השיבו בשלישית השיבו בבהילות א"ל בן זומא מאין הרגלים אמר לו מעיין הייתי א"ל מעיד אני עלי שמים וארץ שאיני זו מכאן עד שתודיעני מאין הרגלים א"ל מסתכל הייתי במעשה בראשית ולא היה בין מים העליונים למים התחתונים אלא כשתיים ושלש אצבעות ורוח אלהים מנשבת אין כתיב כאן אלא מרחפת כעוף הזה שהוא מרפרף בכנפיו וכנפיו נוגעות ואינן נוגעות נהפך רבי יהושע ואמר לתלמידיו הלך לו בן זומא ולא שהו ימים מועטים ובן זומא בעולם:

פסיקתא רבתי פרשה יד

פרה זו מצרים עגלה יפיפה מצרים (ירמיה מ"ו כ'). אדומה זו בבל אנת הוא רישא דדהב (דניאל ב' ל"ח): תמימה זו מדי תמימים היו אין לו להקב"ה עליהם אלא שעבדו עכו"ם שקיבלו מאבותיהם בלבד. אשר אין בה מום זו מלכות יון אלכסנדרוס מוקדין כד הוי חמי לשמעון הצדיק הוי קאים על רגליו ואמר ברוך אלהים של שמעון הצדיק אמרו ליה בני פלטוי דידיה מקמי יהודאי את קיים אמר להון כד אנא נחית לקרבא בדמותיה אנא חמי ונצח:

אשר לא עלה עליה עול זו אדום שלא קבלה עליה עולו של הקדוש ברוך הוא ולא די שלא קיבלה אלא מחרפת ואומרת מי לי בשמים וגו' (תהלים ע"ג כ"ה). ונתתם אותה אל אלעזר הכהן והוציא אותה אל מחוץ למחנה שהוא עתיד לדחות את שרה מדרך גדול ממחיצתו:

ושחט אותה לפניו כי זבח לה' בבצרה וטבח גדול בארץ אדום (ישעיהו ל"ד ו') אמר רבי ברכיה טבח גדול בארץ אדום. ושרף את הפרה ויהיבת ליקידת אשתא (דניאל ז' י"א):

את עורה ואת בשרה וגו' הוא דוכסיה ואפרכיה ואיסטרטיליטיה הונך ועזבוניך (ומערביך וכל אנשי בדקדך) [וגו' מחזיקי בדקדך וערכי מערכך וכל אנשי מלחמתך אשר בך ובכל קהלך אשר בתוכך יפלו בלב ימים וגו'] (יחזקאל כ"ז כ"ז) אמר רבי שמואל בר יצחק אפילו אותם שהם מקהלי ובאו ונדבקו בקהלך אף הם יפלו בלב ימים:

מדרש תנחומא תרומה פרק ז

(ז) וזאת התרומה אשר תקחו וגו' זהב כנגד מלכות בבל דכתיב ביה (דניאל ב) אנת הוא ראשה די דהבא כסף כנגד מלכות מדי דכתיב (אסתר ג) ועשרת אלפים ככר כסף נחושת כנגד מלכות יון שהיא פחותה מכולם ועורות אלים מאדמים כנגד מלכות אדום שנא' (בראשית כו) ויצא הראשון אדמוני אמר הקב"ה אע"פ שאתם רואין ארבע מלכיות מתגאות ובאות עליכם אני מצמיח לכם ישועה מתוך שעבוד מה כתיב אחריו שמן למאור זה מלך המשיח שנא' (תהלים קלב) שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי ודניאל היה רואה ארבע מלכיות אלו ומתירא וכתיב (דניאל ז) אתכרית רוחי אנה דניאל בגו נדנה וחזוי ראשי יבהלנני ומה דניאל רואה כיון שראה נבוכדנצר את החלום ובא דניאל ופתר וא"ל הצלם שראית אנת הוא רישא די דהבא חדויה ודרעויה די כסף זו מלכות מדי ובתוך תקום מלכו אחרי ארע מינך מעויה וירכתה די נחש זו מלכות יון ומלכו תליתאה אחרי די נחשא די תשלט בכל ארעא שקויה די פרזל זו מלכות רביעית היא מלכות אדום ומלכו רביעאה תהוא תקיפא כפרזלא יהא מושל בכל הארץ כפרזל שהוא מהדק כולה ולמה מושלה כפרזל וכחרס ארז"ל המלכות הזו עתידה להשתמש במטבע של חרס ד"א למה נמשלה כפרזל וכחרס שהיא עתידה להשתמש בפרזל ובחרס מה הפרזל קשה כך המלכות קשה מה החרס נוח להשתבר כך היא משתברת בפתא ושברה כשבר נבל יוצרים כותות לא יחמול ולא ימצא במכתתו חרש לחתות אש מיקוד ולחשוף מים מגבא (ישעיה ל) ד"א למה נמשלה בבל כחרס שהיא עתידה להשתמש בכלי חרס והוא היה רואה את מלך המשיח שכן דניאל אומר חזה הוית עד די התגזרת אבן די לא בידין ומחת לצלמא על רגלוהי די פרזלא וחספא והדקת המון ארשב"ל זה מלך המשיח ומחת לצלמא לכל מלכות שהם עובדות לצלם כו"ם בצלמות ובזכות מה הוא מושל מלך המשיח באבן בזכות התורה שישראל יגיעים בה שנא' לוחות אבן כתובים באצבע אלהים ד"א בזכות יעקב שכתוב בו (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל

פירוש הגר"א לספרא דצניעותא - פרק א

ומלכין קדמאין מיתו - הן המלכים הנזכרים בפרשת וישלח וימלוך וימת וימלוך וימת כמ"ש בא"ר דף קכ"ח ע"א ודף קל"ה ע"א ודף קמ"ב ע"א ובא"ר דף רצ"ב ע"א ע"ש. ואמר מלכין לפי שיצאו כולם בסוד המלכות שבהם לבד שיצאו בסטרא דנוק' כמ"ש בא"ר דף קמ"ב ע"א דלא אתקיימו בהאי מלכו דבסטר נוק' כו': ואמר קדמאין קודם עולם התיקון כמ"ש לפני מלך לבני ישראל שהוא עולם התיקון וכמ"ש והארץ היתה כבר וכמ"ש למטה וכמ"ש בא"ר דף קכ"ח ע"א ואלה המלכים כו' מלכא קדמאה כו' לא אתקיימו כו'. וכמ"ש בא"ר ד' רצ"ב ע"ב עלמין קדמאין אתחרבו כו':

ספר מגלה עמוקות על ואתחנן - אופן רמח

איתא בספר התחלת החכמה ז' מלכין קדמאין דמיתו בסוד ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום (בראשית לו לא), דאתמר בהון בתורה וימלוך וימת, שבירתן זו היא מיתתן שהיו ס' רבוא שברים, וכל שבר כלול מס' רבוא נצוצות או מנשמות. ולדעת זה סוד שיש ס' רבוא אותיות בתורה וכל אות כלול מס' רבוא, וכן גם כן ישראל איתא במדרש (שוחר טוב מזמור מ"ה) על פסוק (תהלים מה יז) תחת אבותיך יהיו בניך, שלעתידי יהיה כלול כל אחד מס' רבוא

מדרש רבה ויקרא פרשה יג פסקה ה

אמר יתירה מתיב ר"י לרשב"ל (יחזקאל כא) בן אדם הנבא והך כף אל כף דא מה עבד לה רשב"ל (שם) ותכפל משה ראה את המלכיות בעיסוקן את הגמל זו בבל שנאמר (תהלים קלז) אשרי שישלם לך את גמולך שגמלת לנו את השפן זו מדי רבנן ור' יהודה ברבי סימון רבנן אמרי מה השפן הזה יש בו סימני טומאה וסימני טהרה כך היתה מלכות מדי מעמדת צדיק ורשע אמר רבי יהודה ברבי סימון דריוש האחרון בנה של אסתר היה טהור מאמו וטמא מאביו ואת הארנבת זו יון אמו של תלמי ארנבת שמה ואת החזיר זו פרס משה נתן שלשתם בפסוק אחד ולו בפסוק אחד ולמה רבי יוחנן ורשב"ל ר"י אמר ששקולה כנגד שלשתן רשב"ל אמר יתירה מתיב ר"י לר"ש בן אדם הנבא והך כף אל כף דא מה עביד ליה ריש לקיש ותכפל ר' פנחס ור' חלקיה בשם רבי סימון מכל הנביאים לא פרסמוה אלא שנים אסף ומשה אסף אמר (תהלים פ) יכרסנמה חזיר מיער משה אמר (ויקרא יא) ואת החזיר כי מפריס פרסה למה נמשלה לחזיר לומר לך מה חזיר בשעה שהוא רובץ מוציא טלפיו ואומר ראו שאני טהור כך מלכות אדום מתגאה וחומסת וגוזלת ונראת כאלו מצעת בימה מעשה בשלטון אחד שהיה הורג הגנבים והמנאפים והמכשפים גחין ואמר לסנקליטין שלשתן עשיתי בלילה א' ד"א את הגמל זו בבל כי מעלה גרה היא שמקלסת להקדוש ברוך הוא רבי ברכיה

רמב"ן על בראשית פרק לו פסוק מג

אבל מה שאמרו בפרקי רבי אליעזר (לח) בשכר שפינה את כליו מפני יעקב אחיו נתן לו מאה מדינות משעיר ועד מגדיאל, ומגדיאל זו רומי שנאמר אלוף מגדיאל אלוף עירם כוונתם בזה מה שהודעתך כמה פעמים, כי היו המקרים בראשונים רמז לזרעם והנה אלה האלופים האחרונים עשרה עם מגדיאל, רמז שיהיו מלכי אדום בממשלתם במלכות הרביעית עשרה, ימלכו על ארץ אדום, והעשירי מהם ימלוך על רומי, ומשם תתפשט אחרי כן מלכותם על כל העולם:

ולזה ירמוז שם מגדיאל, שיתגדל על כל אל, כמו שאמר בו (דניאל יא לו) ועשה כרצונו המלך ויתרומם ויתגדל על כל אל, וזהו שנאמר (שם ז כד) וקרניא עשר מינה מלכותא עשרה מלכין יקומון ואחרן יקום אחריהון והוא ישנא מן קדמיה ואמרו בבראשית רבה (עו ו) כלם ביוצאי ירכו של עשו הכתוב מדבר ודרשו (שם פג ד) אלוף עירם, שהוא עתיד לערום תיסוריות למלך המשיח, במהרה יגלה:

רמב"ם יד החזקה הלכות מלכים פרק יא

(א) המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם מקריבין קרבנות ועושין שמטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה וכל מי שאינו מאמין בו או מי שאינו מחכה לביאתו לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו שהרי התורה העידה עליו שנאמר ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגו' אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך ה' ואלו הדברים המפורשים בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים אף בפרשת בלעם נאמר ושם נבא בשני המשיחים במשיח הראשון שהוא דוד שהושיע את ישראל מיד צריהם ובמשיח האחרון שעומד מבניו שמושיע את ישראל באחרונה ושם הוא אומר אראנו ולא עתה זה דוד אשורנו ולא קרוב זה מלך המשיח דרך כוכב מיעקב זה דוד וקם שבט מישראל זה מלך המשיח ומחץ פאתי מואב זה דוד וכן הוא אומר ויך את מואב וימדדם בחבל וקרקר כל בני שת זה המלך המשיח שנאמר בו ומשלו מים עד ים והיה אדום ירשה זה דוד שנאמר ותהי אדום לדוד לעבדים וגו' והיה ירשה וגו' זה המלך המשיח שנאמר ועלו מושיעים בהר ציון וגו':

(ב) אף בערי מקלט הוא אומר אם ירחיב ה' אלהיך את גבולך ויספת לך עוד שלש ערים וגו' ומעולם לא היה דבר זה ולא צוה הקב"ה לתוהו אבל בדברי הנביאים אין הדבר צריך ראייה שכל הספרים מלאים בדבר זה:

079

11'

BREAKUP OF GREECE AFTER ALEXANDER'S DEATH

A state of internecine warfare between Alexander's generals (the [Diadochi](#), or 'Successors'), which lasted for forty years before a more-or-less stable arrangement was established, consisting of four major domains:

- The [Antigonid dynasty](#) in [Macedon](#) and central Greece;
- The [Ptolemaic dynasty](#) in [Egypt](#) based at [Alexandria](#);
- The [Seleucid dynasty](#) in [Syria](#) and [Mesopotamia](#) based at [Antioch](#);
- The [Attalid dynasty](#) in [Anatolia](#) based at [Pergamum](#).

DISPLACED "THREE" BY THE ONE HORN? (Malbim)

Eastern churches: Armenian, Syrian, Coptic, Abyssinian seceded 451
 Byzantine: Balkans, Russia, etc. 1054
 Protestant reformation 1517

Portrait	Name	Born	Reigned	Succession	Died
	Augustus CAESAR DIVI FILIVS AVGVSTVS	September 23 63 BC, Nola, Italia	January 16 27 BC – August 19, 14 AD	Became <i>de facto</i> emperor as a result of the 'first settlement' between himself and the Roman Senate .	August 19, 14 AD Natural causes.
	Tiberius TIBERIVS CAESAR AVGVSTVS	November 16 42 BC, Rome	September 18, 14 AD – March 16, 37 AD	Son of Augustus's wife Livia by a previous marriage; adopted son of Augustus .	March 16, 37 AD Probably old age, possibly assassinated
	Caligula GAIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS	August 31, 12 AD, Antium, Italia	March 18, 37 AD – January 24, 41 AD	Son of Tiberius's nephew Germanicus .	January 24, 41 AD Assassinated in a conspiracy involving senators and Praetorian Guards .
	Claudius TIBERIVS CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS	August 1, 10 BC, Lugdunum, Gallia Lugdunensis	January 25/26, 41 AD – October 13, 54 AD	Nephew of Tiberius , brother of Germanicus and uncle of Caligula ; proclaimed emperor by the Praetorian Guard .	October 13, 54 AD Probably poisoned by his wife Agrippina the Younger , in favour of her son Nero .

 <p>Nero NERO CLAUDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS</p>		<p>December 15, 37 AD, Antium, Italia</p>	<p>October 13, 54 AD – June 11, 68 AD</p>	<p>Grandson of Germanicus, step- and adopted son of Claudius.</p>	<p>June 11, 68 AD Committed suicide after being declared a public enemy by the Senate.</p>
 <p>Galba SERVIVS GALBA IMPERATOR CAESAR AVGVSTVS</p>		<p>December 24 3 BC, Near Terracina, Italia</p>	<p>June 8, 68 AD – January 15, 69 AD</p>	<p>Seized power after Nero's suicide, with support of the Spanish legions</p>	<p>January 15, 69 AD Murdered by Praetorian Guard</p>
 <p>Otho MARCVS OTHO CAESAR AVGVSTVS</p>		<p>April 25, 32 AD, Ferentinum, Etruria, Italia</p>	<p>January 15, 69 AD – April 16, 69 AD</p>	<p>Appointed by Praetorian Guard</p>	<p>April 16, 69 AD Committed suicide after losing Battle of Bedriacum to Vitellius</p>
 <p>Vitellius AVLVS VITELLIVS GERMANICVS AVGVSTVS</p>		<p>September 24, 15 AD, Rome</p>	<p>April 17, 69 AD – December 20, 69 AD</p>	<p>Seized power with support of German Legions (in opposition to Galba/Otho)</p>	<p>December 20, 69 AD Murdered by Vespasian's troops</p>
 <p>Vespasian TITVS FLAVIVS CAESAR VESPASIANVS AVGVSTVS</p>		<p>November 17, 9 AD, Falacrine, Italia</p>	<p>July 1, 69 AD – June 24, 79 AD</p>	<p>Seized power with the support of the eastern Legions (in opposition to Vitellius)</p>	<p>June 24, 79 AD Natural causes</p>

בקרניא ואלו קרן אחרי זעירה סלקת ביניהון ותלת מן קרניא קדמיתא אתעקרא מן קדמה ואלו עינין כעיני אנשא בקרנא דא ופוס ממלל רברבן. ואתה עיין בחכמת זה המשל ותראה נפלאות. אמר שראה הקרן הצעירה הצומחת ובעוד שהיה מתמיה על אריכותיה ועל שהפילה שלש קרנות מלפניה עד שראה לקרן ההוא עינים כעיני אדם ופה מדבר גדולות. כלומר שהעומד הזה ידמה דת שתדמה לדת האלהית ויאמר שהוא נביא וירבה דברים. ובאר לנו דניאל שכוונתו תהיה להפך ולבטל התורה הזאת שבידינו ויתכוון לשנותה שכן אמר (שם) ויסבר להשניה זמנין ודת ויתיהבון בידה עד עדן ועדנין ופלג עדן. ובאר לו הבורא יתברך לדניאל שהוא עתיד לאבדו אחר גדולתו וגדולת אריכותו עם כל הנשאר מן האומות שקדמוהו. ושלושת המערערים האלה כלומר הכת האנסית, והכת הטוענת טענות, והכת המתדמה לדתנו, כלם יאבדו. ואם תראה להם שום גבורה ונצחון בשום זמן לא תעמד להם הגבורה ההיא ולא יאריך להם הנצחון ההוא.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צח/א

אמר רבי אלכסנדר רבי יהושע בן לוי רמי כתיב בעתה וכתיב אחישנה זכו אחישנה לא זכו בעתה אמר רבי אלכסנדר רבי יהושע בן לוי רמי כתיב וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתה וכתיב עני ורוכב על חמור זכו עם ענני שמיא לא זכו עני רוכב על חמור אמר ליה שבור מלכא לשמואל אמריתו משיח על חמרא אתי אישדר ליה סוסיא

ספר מיכה פרק ה

(ו) וְהָיָה שְׂאֵרֵית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת יְדוּד כְּרִבִּיבִים עָלַי עֲשֹׁב אֲשֶׁר לֹא יִקְנֶה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לְבִנֵי אָדָם

ספר בראשית פרק מט

(ט) גֹּר אַרְיָה יְהוּדָה מִטָּרֶף בְּנֵי עֲלִיַת כְּרַע רַבִּץ בְּאֲרִיָה וּכְלָבִיא מִי יִקְיָנוּ:
(י) לֹא יִסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה וּמַחֲקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי יָבֵא שִׁילָה וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים:

ספר במדבר פרק כג

(כד) הֵן עִם כְּלָבִיא יִקוּם וְכֹאֲרֵי יִתְנַשֵּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד יֵאכַל טָרֶף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה

במדבר פרק כד

(ח) אֵל מוֹצִיאֻם מִמִּצְרַיִם כְּתוּעַפַת רָאִם לוֹ יֵאכַל גֹּזִים צָרִיו וְעֲצַמְתֵּיהֶם יִגְרֵם וְחֲצִיו יִמְחֶץ:

מדרש רבה שמות פרשה כט פסקה ט

ישאג ומירושלים יתן קולו וישראל מה היו עושין כביכול הוא מגין עליהם שנא' (שם) וה' מחסה לעמו ד"א אריה שאג בוא וראה בהמ"ק נקרא אריה שנא' (ישעיה כט) הוי אריאל אריאל ומלכות בית דוד נקרא אריה שנא' (יחזקאל יט) מה אמך לביא בין אריות רבצה ישראל נקרא אריה שנא' (בראשית מט) גור אריה יהודה ונבוכדנצר נקרא אריה שנאמר (ירמיה ד) עלה אריה מסבכו והחריב בהמ"ק ונטל מלכות בית דוד והגלה את ישראל והקב"ה אומר (נחום ב) איה מעון אריות היכן הם בני באותה שעה שאג ישאג על נוהו ד"א אריה שאג אמר הקדוש ב"ה לישראל מקבלין אתם עשרת הדברות אמרו לו הן שנא' (תהלים צב) עלי עשור ועלי נבל עלי לקבל י' הדברות ומהו (עמוס ג) ה' אלהים דבר מי לא ינבא א"ר אבהו בשם ר' יוחנן כשנתן הקב"ה את התורה צפור לא צווח עוף לא פרח שור לא געה אופנים לא עפו שרפים לא אמרו קדוש קדוש הים לא נודעו הבריות לא דברו אלא העולם שותק ומחריש ויצא הקול אנכי ה' אלהיך וכה"א (דברים ה) את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול ולא יסף אמר רשב"ל מהו ולא יסף אלא כשאדם קורא לחבירו יש לקולו בת קול והקול שהיה יוצא מפי הקב"ה לא היה לקולו בת קול ואם תמה אתה על זו הרי אליהו כשבא לכרמל כנס כל הכומרים ואמר להם (מ"א יח) קראו בקול גדול כי אלהים הוא מה עשה הקב"ה הדמים כל העולם והשתיק העליונים והתחתונים והיה העולם תוהו ובוהו כאלו לא היה בריה בעולם שנאמר (שם) אין קול ואין עונה ואין

קשב שאם ידבר הם אומרים הבעל עננו עאכ"ו כשדבר הקב"ה על הר סיני השתיק כל העולם כדי שידעו הבריות שאין חוץ ממנו ואמר אנכי ה' אלהיך ולעתיד לבא כתיב (ישעיה נא) אנכי אנכי הוא מנחמכם:

ספר דברים פרק לא

(יז) וְחָרָה אַפֵּי בּוֹ בַיּוֹם הַהוּא וְעִזְבֹתֵימִי וְהִסְתַּרְתִּי מִפְּנֵי מַהֶם וְהָיָה לְאֹכַל וּמִצָּאָהוּ רַעוּת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקִרְבִּי מִצְאוֹנֵי הָרְעוּת הָאֵלֶּה:

(יח) וְאֲנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר מִפְּנֵי בַיּוֹם הַהוּא עַל כָּל הָרְעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

רמב"ן על דברים פרק לא פסוק יח

(יח) וטעם ואנכי הסתר אסתיר פני פעם אחרת, כי בעבור שהרהרו ישראל בלבם כי חטאו לאלהים ועל כן אין אלהיהם בקרבם מצאום הרעות האלה, היה ראוי לרוב חסדי השם שיעזרם ויצילם שכבר כפרו בע"ז, וכענין שאמר (ירמיה ב לה) הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי:

ולכך אמר, כי על כל הרעה הגדולה שעשו לבטוח בע"ז יסתיר עוד פנים מהם, לא כמסתר פנים הראשון שהסתיר פני רחמיו ומצאום רעות רבות וצרות, רק שיהיו בהסתר פני הגאולה, ויעמדו בהבטחת פני רחמיו (ויקרא כו מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים וגו' עד שיוסיפו על החרטה הנזכרת וידוי גמור ותשובה שלימה, כמו שנזכר למעלה (ל ב) ושבת עד ה' אלהיך וגו':

רבי יוסף בכור שור על דברים פרק לא פסוק יח

וזה רמז לקץ הכתוב בדניאל, דכתיב "אשרי המחכה ויגיע לימים אלף שלש מאות שלשים וחמשה". והסתיר אסתיר בגימטרי' אלף שלש מאות ושלשים ושש, והכי קאמר - "אשרי המחכה לסוף אלף שלש מאות ושלשים וחמשה", שהוא תחלת אלף שלש מאות שלשים ושש... האחר, שבו ישראל יהיו כובשין כל העולם. ולכך כתיב בו "אשרי". ור' עובדיא ז"ל פירש - מועד מועדים וחצי מועד, לזה הזמן האחרון, ופירש מועד הראשון זמן, כמו שפירשתי אני בוהיה כי תבא. ו"מועדים" האחר - משיצאו ממצרים עד שנבנה הבית, והם ארבע מאות ושמנים. והשני כמו שעמד, והם ארבע מאות ועשר, ואין שני הזמנים שוין, ושניהם - שמונה מאות ותשעים. "וחצי מועד", חצי שני מועדים הללו דהיינו ארבע מאות ארבעים וחמש, צרפיהו עם שמונה מאות ותשעים, הרי אלף שלש מאות ושלשים וחמש. ונראה לי שזה הקץ נרמז באלפ"א בי"ת דתשר"ק צפע"ס נמל"ך, תשר"ק הן אלף, ו'צפע"ס [הן] ג' מאות, והוא י' שנים אחר ביאת המשיח שיבא לאלף מאתים ותשעים ואז יהא נמל"ך ויחשב מלך. יטח"ז הם שלשים וארבע, הרי אלף שלש מאות שלשים וארבע והיינו "אשרי המחכה לימים אלף שלש מאות שלשים וחמש", כלומר - לתחילת שנת חמש, דהיינו אלף ג' מאות ול"ד, והדר והד"ג ב"א, ו"הדג" בא לויתן לעשות סעודה לצדיקים:

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צו/ב

איתמר תניא רבי נתן אומר מקרא זה נוקב ויורד עד תהום כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא לא יאחר לא כרבותינו שהיו דורשין עד עידן עידנין ופלג עידן ולא כרבי שמלאי שהיה דורש האכלתם לחם דמעה ותשקמו בדמעות שלישי ולא כרבי עקיבא שהיה דורש עוד אחת מעט היא ואני מרעיש את השמים ואת הארץ אלא מלכות ראשון שבעים שנה מלכות שניה חמשים ושנים ומלכות בן כוזיבא שתי שנים ומחצה מאי ויפח לקץ ולא יכזב אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן תיפח עצמן של מחשבי קיצין שהיו אומרים כיון שהגיע את הקץ ולא בא שוב אינו בא אלא חכה לו שנאמר אם יתמהמה חכה לו שמא תאמר אנו מחכין והוא אינו מחכה תלמוד לומר לכן יחכה ה' לחננכם ולכן ירום לרחמכם וכי מאחר שאנו מחכים והוא מחכה מי מעכב מדת הדין מעכבת וכי מאחר שמדת הדין מעכבת אנו למה מחכין לקבל שכר שנאמר אשרי כל חוכי לו אמר אביו לא פחות עלמא מתלתין ושיתא צדיקי דמקבלי אפי שכינה בכל דרא שנאמר אשרי כל חוכי לו לו בגימטריא תלתין ושיתא הוו איני והאמר רבא דרא דקמי קודשא בריך הוא תמני סרי אלפי [פרסא] הואי שנאמר סביב שמנה עשר אלף לא קשיא הא דמסתכלי באיספקלריא המאירה הא דמסתכלי באיספקלריא שאינה מאירה ומי נפיש כולי האי והאמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחי ראיתי בני עלייה והן מועטין אם אלף הם בני ובני מהם אם מאה הם בני ובני מהם אם שנים הם בני ובני הם לא קשיא הא דעיילי בבר הא דעיילי בלא בר אמר רב כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה

ומעשים טובים ושמואל אמר דיו לאבל שיעמוד באבלו **כתנאי רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב תניא אידך רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין שנאמר שובו בני ישראל ארפא משבותיכם אמר לו רבי יהושע והלא כבר נאמר חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו חנם נמכרתם בעבודת כוכבים ולא בכסף תגאלו לא בתשובה ומעשים טובים אמר לו רבי אליעזר לרבי יהושע והלא כבר נאמר שובו אלי ואשובה אליכם אמר ליה רבי יהושע והלא כבר נאמר כי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון אמר לו רבי אליעזר והלא כבר נאמר בשובה ונחת תושעון אמר לו רבי יהושע לרבי אליעזר והלא כבר נאמר כה אמר ה'**

רש"י סנהדרין דף צז/ב

נוקב ויורד עד התהום - מה תהום אין לו קץ וסוף כך אין אדם יכול לעמוד על סוף פסוק זה, (וכי קא מפרש אימת קאמר, אם) יתמהמה חכה לו, דאין לו סוף: לא כרבותינו - אל תצפו לאותו קץ שהיו רבותינו דורשין:

עד עידן עידנין ופולג עידן - עידן כעידן הגלות של מצרים, והיינו ארבע מאות, שני עידנין שמונה מאות, היינו שתיים עשרה מאות, ופולג עידן שתי מאות סך הכל אלף וארבע מאות:

ספר חבקוק פרק ב

- (א) על משמרתִי אֶעֱמְדָה וְאֶתִּיצְבָהּ עַל מְצוֹר וְאֶצְפֶּה לְרְאוֹת מֵה יִדְבֵר בִּי וּמֵה אֲשִׁיב עַל תּוֹכְחָתִי:
 (ב) וַיַּעֲנֵנִי יְדוֹד וַיֹּאמֶר כְּתוֹב חֲזוֹן וּבְאֵר עַל הַלְחוֹת לְמַעַן יִרוּץ קוֹרָא בּוֹ:
 (ג) כִּי עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד וַיִּפְּחַ לְקֶץ וְלֹא יִכְזָב אִם יִתְמַהֲמַה חֲפָה לּוֹ כִּי בֹא יָבֵא לֹא יֵאָחֵר:
 (ד) הִנֵּה עֹפְלָה לֹא יִשְׁרָה נִפְשׁוֹ בּוֹ וְצַדִּיק בְּאַמּוֹנָתוֹ יִחְיֶה:
 (ה) וַיֶּאֱפֵר כִּי הֵינִי בְּגֵד גִּבֹּר יְהִיר וְלֹא יִנְוֶה אֲשֶׁר הִרְחִיב כְּשָׂאוֹל נִפְשׁוֹ וְהוּא כְּמֹת וְלֹא יִשְׁבַּע וַיֵּאֱסֹף אֱלֹיו כָּל הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֱלֹיו כָּל הָעַמִּים:

מורה נבוכים ב:מה

זאת היא דרגה הנמוכה מן הדרגה שנאמר עליה בחלום אדבר בו (במדבר י"ב, 6)20. כי המתנבאים בחלום אינם קוראים לזאת חלום כלל אחרי שנבואה מגיעה אליהם בחלום, אלא פוסקים בהחלטיות שזאת התגלות, כמו שיעקב אבינו, כאשר התעורר מאותו חלום של נבואה, לא אמר שזה חלום, אלא אמר בהחלטיות: אכן יש ה' במקום הזה [ואנוכי לא ידעתי] (בראשית כ"ח, 16); ואמר: אל שדי נראה אלי בלוח בארץ כנען (שם, מ"ח, 3). הרי שקבע בהחלטיות שזאת התגלות. ואילו על שלמה אמר: ויקץ שלמה והנה חלום (מלכים א', ג', 15). כן מוצא אתה את דניאל אומר בצורה סתמית שהם חלומות, אף-על-פי שהיה רואה בהם מלאך ושומע דיבור. הוא קראם "חלומות" אפילו אחרי שידע מהם מה שידע. הוא אמר: אֲדִין לְדַנְיָאֵל בְּחֻזָּא דִּי לִילְיָא רְזָא גְלִי21 (דניאל ב', 19). הוא אמר גם כן: בְּאֲדִין חֻלְמָא כְּתַב [ראש מלין אָמַר. עָנָה דַנְיָאֵל וְאָמַר: חֻזָּה הוּיָת בְּחֻזֵי עַם-לִילְיָא... וְחֻזֵי רֵאשֵׁי יְבִהְלֻנְיָי22 (שם, ז', 1-2, 15). ואמר: ואשתומם על המראה ואין מבין (שם, ח', 27). אין ספק שדרגה זאת נמוכה מדרגתם של מי שנאמר עליהם: בחלום אדבר בו (במדבר י"ב, 6)20. לכן יש הסכמת האומה23 לסדר את ספר דניאל בכלל כתובים, ולא בכלל נביאים. לכן העירוני לך שאופן זה של נבואה שבא אל דניאל ושלמה, אף שנראה בו מלאך בחלום, שניהם לא הרגישו בעצמם שזאת היתה נבואה צרופה, אלא חלום המודיע על אמיתתם של דברים. לכן הוא בבחינת מי שמדבר ברוח הקודש. זאת היא הדרגה השנייה. לפיכך לא הבחינו בין משלי וקהלת ותלים11 לבין מגילת רות או מגילת אסתר. הכול ברוח הקודש נכתב24. גם כל אלה קרויים נביאים בהכללה25.

ספר דרך חיים - הקדמת המחבר

אמנם הפירוש אשר הוא מעיד על עצמו גם כן, הוא הפירוש הברור כי ניכרים דברי אמת וזאת הבחינה יקח האדם על הפירוש כאשר ניכר הפירוש מזולתו באמת והוא אשר ראוי לקבל ולא הבאנו בפירוש הפירושים שנאמרו בפירוש המסכתא הזאת, וזה כי כבר נגלים ומפורסמים לפני כל והמבקש דבריהם הלא הם ערוכים

לפניו ולהשיב על דבריהם אין משיבין את אריות בתורה ובכל חכמה אחר מותם, ולחזק דבריהם היה זה כיהודה ועוד לקרא. ועל המעיין לבחור

מדרש תנחומא בא פרק ה

ברמה נשמע וגו' וכתוב (שם) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו' ואף בחוצה לארץ לא נדבר עם הנביאים אלא במקום טהור שכן את מוצא בדניאל (דניאל ח) ואני הייתי על אובל אולי וכן ואני הייתי על יד הנהר הגדול הוא חדקל (שם י) וכן יחזקאל אומר ואני בתוך הגולה על נהר כבר זה חדקל משנדבר עמו בחוצה לארץ היה מדבר עמו בארץ שנאמר (יחזקאל ג) קום צא אל הבקעה ושם אדבר אותך:

מדרש רבה איכה הקדמה פסקה ב

ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שמואל תני לה בשם ר' שמואל בר אמי אימתי המלכות גזורת גזרה וגזירתה מצלחת בשעה שישראל משליכין דברי תורה לארץ הה"ד (דניאל ה') וצבא נתת על התמיד בפשע אין צבא אלא מלכיות שנאמר (ישעיה כ"ד) יפקוד ה' על צבא המרום במרום וגו' התמיד אלו ישראל דכתיב (יהושע א') והגית בו יומם ולילה בפשע בפשעה של תורה כל זמן שישראל משליכין דברי תורה לארץ המלכות היא גזורת ומצלחת שנא' (דניאל ח') ותשלך אמת ארצה וגו' ואין אמת אלא תורה שנאמר (משלי כ"ג) אמת קנה ואל תמכור אם השלכת דברי תורה לארץ מיד הצליחה המלכות הה"ד (דניאל ח') ועשתה והצליחה א"ר יהודה בן פזי (הושע ח) זנח ישראל טוב וגו' ואין טוב אלא תורה שנא' (משלי ד') כי לקח טוב נתתי לכם וגו' א"ר אבא בר כהנא לא

מדרש רבה בראשית פרשה כא פסקה א

(א) ויאמר ה' אלהים הן האדם היה כאחד ממנו וגו' כתיב (דניאל ח) ואשמע אחד קדוש מדבר ויאמר אחד קדוש לפלמוני המדבר וגו' ואשמע אחד זה הקב"ה שנאמר (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד קדוש כי הכל אומרים לפניו קדוש מדבר גזר גזירות קשות על בריותיו וקוץ ודרדר תצמיח לך ויאמר אחד קדוש לפלמוני המדבר רבי הונא לפלניא תירגם עקילס לפנימי זה אדם הראשון שהיתה מחיצתו לפנים ממלאכי השרת (דניאל ח) עד מתי החזון התמיד גזרה שנגזרה על אדם הראשון לעולם היתה אתמהא (שם) והפשע שומם כך יהיה פשעו שומם עליו בקבר תת וקדש וצבא מרמס כך יהיה הוא ותולדותיו עשויים מרמס לפני מלאך המות (שם) ויאמר אלי עד ערב בקר אלפים וגו' מאות וגו' ר' עזריה ור' יונתן בשם ר' יצחק בכל מקום שיש ערב אין בוקר וכל מקום שיש בוקר אין ערב אלא לכשיעשה בקרן של עובדי כוכבים ערב וערבן של ישראל בוקר באותה שעה ונצדק קדש באותה שעה אני מצדיקן מאותה גזרה הה"ד ויאמר ה' אלהים הן האדם היה כאחד ממנו:

לקוט שמעוני דניאל - פרק ח - המשך רמז תתרטו

ערב וכל מקום שיש ערב אין בקר, אלא כשיעשה בוקרן של עו"א ערב באותה שעה ונצדק קדש אני מצדיקן מאותה גזרה. דבר אחר ואשמעה אחד קדוש מדבר ויאמר אחד קדוש לפלמוני. אמר רבי יוחנן זה מיכאל שהוא לפנים, רבי חנינא אמר זה גבריאל, מדבר בישראל, עד מתי החזון התמיד עד מתי הנבואה מסתלקת מישראל, והפשע שומם זה בית המקדש ששמש בעונותינו, תת וקדש אין קדש אלא ישראל שנאמר קדש ישראל לה', וצבא מרמס עד מתי הם מרמס לעו"א עד שיעשה ערבן של ישראל בקר:

ספר הכוזרי - מאמר שני

(כד) אמר החבר: אכן מצאת מקום חרפתי מלך כוזר כי אמנם חטא זה הוא אשר בגללו לא נתקים היעוד אשר יעד האלוה לביית השני רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בתוכך נאם ה' כי הענין האלוהי עמד לחול עליהם כבראשונה אלו נענו כלם לקריאה ושבנו לארץ ישראל בנפש חפצה אבל רק מקצתם נענו ורבים והחשובים שבהם נשארו בבבל מסכימים לגלות ולשעבוד ובלבד שלא יפרדו ממשכנותם ומעסקיהם ויתכן כי על זה רמז שלמה באמרו אני ישנה ולבי ער כנה הגלות בשם שנה ואת התמדת הנבואה בקרבם בשם לב ער ובאמרו קול דודי דופק כון לקריאה אשר יקראם האלוה לשוב לארץ המלים שראשי נמלא טל הן כנוי לשכינה היוצאת מצל קורת המקדש פשטתי את כתנתי מורה על התעצלם להשמע לקריאה ולשוב לארץ ישראל דודי שלח ידו מן החור רמז לעזרא הפוצר בהם ולנחמיה ולנביאים האחרונים סוף דבר רק חלק מן העם נענה ולא

בלב שלם ולכן גמלם האלוה כמחשבת לבם ונתקומו בהם ההבטחות האלוהיות רק במדה מצמצמת כפי מעוט התעוררותם כי הענין האלוהי אינו חל על אדם כי אם לפי הכנת האדם אם מעט מעט ואם הרבה הרבה אף אנו אלו היינו מוכנים להתקרב אל אלהי אבותינו בלבב שלם כי אז היה הוא ית' מושיענו כאשר הושיע את אבותינו במצרים עכשו שאין הדבר כן אין הדברים שאנו אומרים בתפלותינו השתחוו להר קדשו והשתחוו להדם רגליו והמחזיר שכינתו לציון וכדומה כי אם כדבור התכי וכצפצוף הזרזיר כי בלא כונת הלב אנו אומרים דברים אלה או דומיהם כאשר העירות בצדק שר הכוזרים:

תלמוד בבלי מסכת יומא דף ט/ב

ריש לקיש הוה סחי בירדנא אתא רבה בר בר חנה יהב ליה ידא אמר ליה אלהא סנינא לכו דכתיב אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז אם עשיתם עצמכם כחומה ועליתם כולכם בימי עזרא נמשלתם ככסף שאין רקב שולט בו עכשיו שעליתם כדלתות נמשלתם כארז שהרקב שולט בו מאי ארז אמר עולא ססמגור מאי ססמגור אמר רבי אבא בת קול כדתניא משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל ועדיין היו משתמשין בבת קול וריש לקיש מי משתעי בהדי רבה בר בר חנה ומה רבי (אליעזר) [אלעזר] דמרא דארעא דישראל הוה ולא הוה משתעי ריש לקיש בהדיה דמאן דמשתעי ריש לקיש בהדיה בשוק יהבו ליה עיסקא בלא סהדי בהדי רבה בר בר חנה משתעי אמר רב פפא שדי גברא ביניהו או ריש לקיש הוה וזעירי או רבה בר בר חנה הוה ורבי אלעזר כי אתא לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה לאו היינו טעמא אי נמי סליקו כולהו בימי עזרא לא הוה שריא שכינה במקדש שני דכתיב יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם אף על גב דיפת אלהים ליפת אין השכינה שורה אלא באהלי שם ופרסאי מנא לן דמיפת קאתו דכתיב בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס גומר זה גרממאי מגוג זו קנדיא מדי זו מקדוניה יון כמשמעו תובל זה בית אונייקי משך זו מוסיא תירס פליגי בה רבי סימאי ורבנן ואמרי לה רבי סימון ורבנן חד אמר זו בית תרייקי וחד אמר זו פרס תני רב יוסף תירס זו פרס סבתה ורעמה וסבתכא תני רב יוסף סקיסתן גוייתא וסקיסתן ברייתא בין חדא לחדא מאה פרסי ...

(1-2) מדרש רבה שיר השירים פרשה ח פסקה יג

(ג) רבנן פתרי קרא בעולי גולה אחות לנו קטנה אלו עולי גולה קטנה שהיו דלים באוכלוסין ושדים אין לה אלו חמשה דברים שהיה בית אחרון חסר מן הראשון ואלו הן אש של מעלה ושמן המשחה ארון רוח הקדש ואורים ותומים ה"ד (חגי א') וארצה בו ואכבדה ואכבד כתיב חסר ה' מה נעשה לאחותנו מה נעשה ביום שנגור (עזרא ה') די עבר פרת עבר די לא עבר לא יעבור אם חומה היא אלו ישראל העלו חומה מבבל לא חרב בית המקדש בהייה שעתא פעם שנית רבי זעירא נפיק ליה לשוקא למיזבן מקומא א"ל לדין דהוא תקיל תקיל יאות ואמר ליה לית את אזיל לן מן הכא בבלייא די חרבון אבהתיה בהייה ענתה אמר ר' זעירא לית אבהתיה כאבהתהון דהדין על לבית וועדא ושמע קליה דרבי שילא יתיב דריש אם חומה היא אילו עלו ישראל חומה מן הגולה לא חרב בית המקדש פעם שנייה אמר יפה לימדני עם הארץ ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז מה צורה זו אע"פ שהיא מטשטשת מקומה ניכר כך אע"פ שחרב בית המקדש לא בטלו ישראל פעמי רגלים שלהם ג' פעמים בשנה ... ר"ל כד הוה חמי להון מצמתין בשוקא הוה אמר להון בדרו גרמיכון א"ל בעליתכם לא נעשיתם חומה וכאן באתם לעשות חומה ר' יוחנן כד הוה חמי להון הוה מקנתר להון אמר מה נביא מקנתר להון שנאמר (הושע ט') ימאסם אלהי כי לא שמעו לו ואנא לית אנא מקנתר להון

מדרש רבה ויקרא פרשה כט פסקה יא

(יא) כל השביעין חביבין לעולם למעלן השביעי חביב שמים ושמי השמים ורקיע ושחקים זבול ומעון וערבות וכתוב (תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ביה שמו בארצות שביעית חביבה ארץ אדמה ארקא גיא ציה נשיה תבל וכתוב (שם צו) והוא ישפוט תבל בצדק ידיו לאומים במישרים בדורות שביעית חביב אדם שת אנוש קינן מהללאל ירד חנוך וכתוב (בראשית ה) ויתהלך חנוך את האלהים באבות שביעי חביב אברהם יצחק ויעקב לוי קהת עמרם משה וכתוב (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים בבנים השביעי חביב שנאמר דוד הוא השביעי במלכים השביעי חביב שאול איש בושתי דוד שלמה רחבעם אביה אסא וכתוב (ד"ה ב יד) ויקרא אסא אל ה' בשנים שביעי חביב שנאמר (שמות כג) והשביעית תשמטנה ונטשתה בשמיטין שביעי חביב שנא' (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים בימים שביעי חביב שנאמר (בראשית ב) ויברך אלהים את יום השביעי בחדשים

מדרש תהלים מזמור ג

שכרו כלל, לכך כתיב, לה' אלהינו הרחמים והסליחות כי מרדנו בו. אמר ר' שמואל בר נחמני, **ראית מימין שמורדין במלך והוא מספיק להם מזונות. כתיב, (תהלים קו, יט) יעשו עגל בחרב. והמן יורד להם.** א"ר שמעון בן יוחאי, י"ג עגלים עשו, א' לכל שבט ושבט, ואחד דימוס לכולם. שנאמר (נחמיה ט, יח-כו) ויעשו נאצות גדולות. וכשבא רבי יהודה הלוי בר' שלום, אמר לו, עד כאן דרש ר' ברכיה. אמר לו אביו, עד הירדן היה יורד המן להם והיו מקריבין לפני העגל ולא היה פוסק. וכן הוא אומר, (יחזקאל טז, יט) ולחמי אשר נתתי לך סולת ושמן ודבש האכלתיך ונתתיהו לפניהם לריח ניחוח ויהי. מהו ויהי, שהיו מקריבין אותו לפני שביעי חביב שנא' (ויקרא כג) בחדש השביעי באחד לחדש:

מדרש רבה שמות פרשה מא פסקה א

(א) ויתן אל משה ככלותו כך פתח ר' תנחומא בר אבא (דניאל ט) לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים מהו כן א"ר נחמיה אפילו בשעה שאנו עושין את הצדקה מביטים אנו מעשים שלנו ויש לנו בושת ... השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך אמר ר' נחמיה אפילו בשעה שאנו מביטים במעשינו יש לנו בושת פנים כיצד הוא הדבר אלא בנוהג שבעולם אדם נותן שדהו לאריסות והוא נותן זרע ונותן פעולה והוא חולק עמו בשוה אבל הקב"ה ישתבח שמו ויתעלה זכרו אינו כן אלא העולם וכל אשר בו שלו כד"א (תהלים כד) לה' הארץ ומלואה הארץ שלו הפירות שלו והוא מוריד גשמים ומפריח טללים כדי לגדלם והוא משמרם והוא עושה כל דבר אמר להם הקב"ה לא אמרתי לך שתתן לי אלא אחד מעשרה מעשר אחד מחמשים תרומה הוי (דניאל ט) לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים רבי יהודה אומר לנו בושת הפנים ושלך הצדקה **ישראל עוברים בים וכספו של פסל מיכה עובר בים** שנא' (זכריה י) ועבר בים צרה והיה הים נקרע לפניהם הוי לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים אמר ר' שמואל בר נחמן נאה היה לאבותינו לקבל את התורה ולומר כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע שמא נאה היה להם לומר אלה אלהיך ישראל אתמהא אותה שעה היה משה יורד מלמעלן אמר לו יהושע קול מלחמה במחנה א"ל משה אין קול ענות גבורה והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל אין קול ענות חלושה ויחלוש יהושע מהו קול ענות אנכי שומע קול חירופין וגידופין אני שומע אנשי כנסת הגדולה עמדו ופרשו אותה (נחמיה ט) אף כי עשו להם עגל מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך ממצרים חסר כלום מהו ויעשו נאצות גדולות חירופין וגידופין שהיו שם ואחר כל מה שעשו לא היה המן צריך לירד אלא מה כתיב (שם) **ומנך לא מנעת מפייהם הוי (דניאל ט) לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים א"ר יהודה ב"ר שלום ודייך עד כאן ולא עוד** אלא שהיו נוטלין מן המן ומקריבין לפני עבודת כוכבים שנאמר (יחזקאל טז) ולחמי אשר נתתי לך סלת ושמן ודבש האכלתיך ונתתיהו לפניהם לריח ניחוח וחוזר ויורד ביום האחר הוי לך ה' הצדקה ד"א לך ה' הצדקה א"ר לוי ישראל עומדין למטה וחוקקים עבודת כוכבים להכעיס ליוצרים כדכתיב (שמות לב) ויקח מידם ויצר אותם בחרט והקב"ה יושב למעלן וחוקק להם לוחות לתת להם חיים שנאמר ויתן אל משה ככלותו הוי לך ה' הצדקה:

מדרש רבה שמות פרשה מג פסקה א

(א) ויחל משה כך פתח ר' תנחומא בר אבא (תהלים קו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפני א"ר חמא בר חנינא הסניגור הטוב מסביר פנים בדין משה אחד משני סניגורין שעמדו ללמוד סניגוריא על ישראל והעמידו פנים כביכול כנגד הקב"ה משה ודניאל משה מנין שנאמר לולי משה בחירו וגו' דניאל מנין שנא' (דניאל ט) ואתנה את פני אל ה' האלהים לבקש וגו' אלו שני בני אדם שנתנו פניהם לנגד מדת הדין לבקש רחמים על ישראל ר' ברכיה אמר שתי אחת בשם רבינו ואחת בשם ר' שמואל בר נחמן רבינו אמר למה הדבר דומה למלך שהיה דן את בנו והיה הקטיגור עומד ומקטרג מה עשה הפדגוג של בן כיון שראה אותו מתחייב דחף את הקטיגור והוציאו לחוץ ועמד לו במקומו מלמד על הבן סניגוריא כך בשעה שעשו ישראל את העגל היה השטן עומד ומקטרג בפנים ומשה עומד מבחוץ מה עשה משה עמד ודחף את השטן והוציאו לחוץ ועמד במקומו שנא' (תהלים קו) עמד בפרץ לפניו עמד לו במקומו של פורץ ר' שמואל בר נחמן אמר עמד בפרץ לפניו דבר קשה משל למלך שכעס על בנו וישב על בימה ודנו וחייבו נטל את הקולמוס לחתום גזר דינו מה עשה סונקתדרו חטף את הקולמוס מתוך ידו של מלך כדי להשיב חמתו כך בשעה שעשו ישראל אותו מעשה ישב הקב"ה עליהם בדין לחייבם שנא' הרף ממני ואשמידם ולא עשה אלא בא לחתום גזר דינן שנאמר (שמות כה) זובח לאלהים יחרם מה עשה משה נטל את הלוחות מתוך ידו של הקב"ה כדי להשיב חמתו למה"ד לשר ששלח לקדש אשה עם הסרסור הלך וקלקלה עם אחר הסרסור שהיה נקי מה עשה נטל את כתובתה מה שנתן לו השר לקדשה וקרעה אמר מוטב שתדון כפנויה ולא כאשת איש כך עשה משה כיון

שעשו ישראל אותו מעשה נטל את הלוחות ושברן כלומר שאלו היו רואין עונשן לא חטאו ועוד אמר משה מוטב נידונין כשוגגין ואל יהו מזידין למה שהיה כתוב בלוחות (שם כ) אנכי ה' אלהיך ועונשו אצלו זובח לאלהים יחרם לפיכך שבר את הלוחות

מדרש תנחומא וישלח פרק ט

חפץ לחייב בריה אלא מבקש שיתפללו בריות לפניו ויקבלם א"ר יצחק עכשיו אין לנו לא נביא לא כהן לא קרבן לא מקדש לא זבוח מי מכפר עלינו אע"פ שחרב בית המקדש לא נשתייר בידינו אלא התפלה הזו לפיכך ה' שמעה ה' סלחה וגו' (דניאל ט) לא כך אמרת והיו עיני ולבי שם כל הימים (מלכים א ט) ראה מה כתיב חולי וגוחי בת ציון כיולדה כי עתה תצאי מקריה ושכנת בשדה (מיכה ד) ושכנתי כתיב אע"פ שגליתך מתוכה אין שכינתי זזה ממנה ואין שדה האמור כאן אלא ציון שנ' (שם ג) ציון שדה תחרש אמר הקב"ה תהיו מתפללים לפני כנגד אותה העיר ואני אשמע מן השמים וארפא את ארצכם לפיכך אמר יעקב לבניו ונקומה ונעלה בית אל אמרו לו מה נעשה שם אמר להן כך אמר לי הקב"ה קום עלה בית אל וגו':

רמב"ן ספר הגאולה

הענין הזה כנגד דברי דניאל ומחשבתו. כי הוא יתפלל על הבית, כמו שכתוב והאר פניך על מקדשך השמש והיה גם כן חושב שנשלמו ימי הגלות ההוא, וכבר לקחו מיד הי ככל חטאתם, כל אלה דברי דניאל. ונאמר לו על זה: בתחלת תחנוניך יצא דבר, כלומר, דבר מלכות, להגיד לך כל ספקותיך ועתה באתי אני להגיד לך כי חמודות אתה. והודיע המלאך הזה, כי מתחלה נגזר חרבן על הבית הזה אשר הוא מבקש, ושלא נשלמו עדיין שני הראשון. ואמר לו אל תחשוב בלבבך שנתכפרו חטאתיכם בחרבן זה, כי שבועים שבועים נחתך על עמך ועל עיר קדשך לבלות פשעיהם, רצוני לומר שנחתך עליהם הזמן הזה שיכנסו בגלות, עד כלה פשעיהם והתם חטאתם ולכפר עוונם בסבל הגלות הארוך והצרות ולהביא צדק עולמים, הוא מקדש בית עולמים, ולחתום חזון ודבר כל נביא. כי חתימות הנבואות ותכליתן בבא המשיח. כמו שאמרו ז"ל כל הנביאים כלו לא נתנבאו אלא לימות המשיח. ולמשוח קדש קדשים הוא משיח המקודש מבני דוד. והנה ביאר לו, כי יחרב הבית הנבנה, ולא שבועים שנה בלבד גזר עליהם מתחילה, וזה כנגד מחשבתו "למלאות דבר הי מפי ירמיהו". וכנגד מה שאמר יוהאור פניך על מקדשך השמש, והודיעו עוד שלא נתכפר להם בכל מה שנעשה בם מן הרע עד אשר יגלו בשנית, וזה כנגד מה שאמר ייותך עלינו האלה והשבועה אשר כתובה בתורת משה

מדרש רבה קהלת פרשה ט פסקה ז

לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר רצה האלהים את מעשיך נתקבל שכרך ד"א לך אכול בשמחה לחמך מדבר בדניאל איש חמודות שנא' (דניאל ט) ועוד אני מדבר בתפלה והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה מועף ביעף טיים וחזר וטייס (שם) ויבן וידבר עמי רבי חגי בש"ר יצחק אמר דניאל איש חמודות אמר ידע הקב"ה שגמרתי תפילתי ושלח המלאך ודבר עמי שנאמר ויבן וידבר עמי ומה דבר עמי אמר לי בתחלת תחנוניך יצא דבר אמר לי גזרה נגזרה שיבנה בהמ"ק ולמלא שאלתך אמרתי בתחלת תחנוניך כי חמודות אתה שהיה מתאוה לתפלתו ר' שמואל בר אבון בשם ר' אחא ג"פ כתיב בכאן חמודות חמודות חמודות אמר ליה דייך בוראך מתחמד לך פמליא שלו מתחמד לך ותורתו מתחמדת לך דכתיב (שם י') כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך נשמעה תפלתך יצתה בת קול ואמרה לו לך אכול בשמחה לחמך כבר נשמע תפלתך:

תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין דף א/ב

א"ר יהודה בן פזי אף הקב"ה אינו דן יחידי שנאמר וכל צבא השמי' עומדי' עליו מימינו ומשמאלו אילו מטין לכף זכות ואילו מטין לכף חובה. אע"פ שאין דן יחידי חותם יחידי שנאמר אבל אגיד לך את הרשום בכתב אמת. אמר רבי יוחנן לעולם אין הקב"ה עושה בעולמו דבר עד שנמלך בבית דין שלמעלן מה טעם ואמת הדבר וצבא גדול. אימתי חותמו של הקב"ה אמת בשעה שנמלך בבית דין שלמעלן.

ילקוט שמעוני ויקרא - פרק א - רמז תלב

ר"י בר ר' אילעאי אמר כל הנביאים ראו מתוך שבע אספקלריות הדא הוא דכתיב וכמראה המראה אשר ראיתי וגו' ומשה ראה מתוך אספקלריא אחת שנאמר במראה ולא בחידות. ורבנן אמרין כל הנביאים ראו מתוך אספקלריא מלובלכת הדא הוא דכתיב ואנכי חזון הרביתי וביד הנביאים אדמה ומשה ראה מתוך אספקלריא מצוחצחת הדא הוא דכתיב ותמונת ה' יביט. רבי פנחס בשם ר' הושעיא אמר למלך שנגלה לבן ביתו באופנין שלו לפי שבעולם הזה שכינה נגלית על היחידים אבל לעתיד לבוא ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר:

עין יעקב על מסכת יומא אות (סז)

(סז) (שם) "וְאֲנִי בְּאֵתִי בְּדַבְרֵיךָ, וְשֵׁר מַלְכוּת פָּרְס" וגו'. מאי "וְאֲנִי בְּאֵתִי בְּדַבְרֵיךָ" [היגו] דכתיב, (יחזקאל ח) "וְיִשְׁבְּעִים אִישׁ מְזֻקְנֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאזְנִיָּהוּ בֶן שֶׁפָן עֹמֵד בְּתוֹכָם, עֹמְדִים לְפָנֶיהֶם וְאִישׁ מְקַטְרְתוֹ בְּיָדוֹ, וְעֵתֵר עֲנַן הַקְּטָרֶת עֲלֶיהָ," וכתביב, (שם) ["וַיִּשְׁלַח תְּבִנִית יָד וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצֵת רֹאשִׁי" וגו']:

[דף עז ע"א] "וַיָּבֵא אוֹתִי אֶל חֶצֶר בֵּית ה' הַפְּנִימִית, וְהִנֵּה פֶתַח הַיֵּכָל ה' בֵּין הָאוֹלָם וּבֵין הַמְּזַבְּחַת, כְּעֶשְׂרִים וְחַמְשָׁה אִישׁ - אַחֲרֵיהֶם אֶל הַיֵּכָל ה', וּפְנֵיהֶם קְדָמָה, וְהֵמָּה מְשִׁתְּחִים קְדָמָה לְשִׁמְשׁוֹ. מִמִּשְׁמַע שְׁנֵאמַר, "וּפְנֵיהֶם קְדָמָה", אִינִי יוֹדֵעַ שְׁאַחֲרֵיהֶם אֶל הַיֵּכָל ה'?! אֵלָּא, מָה תִּלְמוּד לֹאמַר, "וְאַחֲרֵיהֶם אֶל הַיֵּכָל ה'" מִלְּמַד שְׁהָיוּ מְפָרְעִים אֶת עַצְמָם, וּמְתַרְזִין כְּלָפֵי מִטָּה. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִיכָאֵל, מִיכָאֵל, סְרַחָה אֲמַתָּךְ, אָמַר לְפָנָיו, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, דִּים לְטוֹבִים שְׁבָהֶם, אָמַר לִיה, הֲרִינִי שׁוֹרֵף אוֹתָם וְאֵת הַטּוֹבִים שְׁבָהֶם, מִיָּד - (שם י) "וַיֹּאמֶר אֶל הָאִישׁ לְבֶשׂ הַבְּדִים, וַיֹּאמֶר, בֹּא אֶל בִּינוֹת לְגַלְגַל, אֶל תַּחַת לְכַרְוֵב, וּמִלֵּא חֲפְנִיךָ גְּחִיל אֵשׁ מִבִּינוֹת לְכַרְבִּים, וְזָרַק עַל הָעֵיר. וַיָּבֵא לְעֵינַי." (וכתיב) [מִיָּד], (שם) "וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב אֶת יָדוֹ מִבִּינוֹת לְכַרְוֵבִים אֶל הָאֵשׁ אֲשֶׁר בִּינוֹת הַכְּרָבִים, וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל חֲפְנֵי לְבֶשׂ הַבְּדִים. וַיִּקַּח וַיִּצְא." אָמַר רַב (חמא) [חנא] בר (כהנא) [ביןנא], אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲסִידָא, אֲלֵמָּלָא לֹא נִצְטַנְּנוּ גְּחִילִים מִיָּדוֹ שֶׁל מִיכָאֵל לְיָדוֹ שֶׁל גְּבַרְיָאֵל - לֹא נִשְׁתַּיַּר מִשׁוֹנְאֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׂרִיד וּפְלִיט, וְכִתְיִב, (שם ט) "וְהִנֵּה הָאִישׁ לְבֶשׂ הַבְּדִים אֲשֶׁר הִקְסַת בְּמַתְּנֵי מִשִּׁיב דְּבַר לְאֹמַר, עֲשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתֵנִי." (אמר רבי יוחנן, באותה שעה אפקוה לגבריאל מאחורי הפרגוד, ומחיהו שתין פולסי דנורא. אמרו ליה, אי לא עבדת - לא עבדת. אי עבדת - איבעי לך למיעבד). [אמאי לא עבדת] כד פקדון? ועוד, אי עבדת, (כד פקדון, לא איבעי לך לאהדורי?) לית לך - "איז משיבין על הקלקלה?" (בההיא שעתא עיילי) [אתיא] לְדַבְּיָאֵל שְׂרָא דְפָרְסָאִי, וְאוֹקְמִיה דְּדוֹכְתִּיה, (ספרים אחרים, בחריקיה). וְשִׁמְשׁ עֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם וְהִינּוּ דְכִתְיִב, (דניאל י) "וְשֵׁר מַלְכוּת פָּרְס עֹמֵד לְנֹגְדֵי עֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם" (וגו'. אמרו, אתיהבו) ["וְהִנֵּה מִיכָאֵל אֶחָד הַשָּׂרִים הָרְאשׁוֹנִים בָּא לְעֵרְנִי, וְאֲנִי נוֹתְרֵתִי שֶׁם אֶצֶל מַלְכֵי פָּרְס". יְהִיבו לִיה] עֲשָׂרִים וְחָד מְלָאכִי, וּפְרוּוֹתָא דְמִשְׁמַהִיג. אָמַר לְהֶם, כְּתָבוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכַרְגָּא. כְּתָבוּ לִיה. כְּתָבוּ לִי רַבְּנָן בְּכַרְגָּא, כְּתָבוּ לִיה, בְּעַדְנָא דְבָעִי לְמַחְתָּם לִיה - עָמַד גְּבַרְיָאֵל מְאַחְרֵי הַפְּרָגוֹד, אָמַר, (תהלים כז) "שׁוּא לְכֶם מִשְׁכִּימֵי קוֹם, מְאַחְרֵי שְׁבַת, אֲכָלִי לְחֶם הַטְּעֵצִים, כִּן יִתֵּן לִידִידוֹ שְׁנָא". [מאי "כִּן יִתֵּן לִידִידוֹ שְׁנָא"?] אָמַר רַבִּי יֶצְחָק, אֵלּוֹ גְּשׁוּתִיהֶן שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, שְׁמַנְדְּדוֹת שְׁנָה מְעִינֵיהֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכוֹת לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא. לֹא אֲשַׁגְּחוּ בֵּיה. הֲדַר אָמַר, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! אִם יִהְיוּ כָּל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם (עובדי כוכבים) בְּכַף מְאֻזְנִים, וְדַנְיָאֵל אִישׁ חַמּוּדוֹת בְּכַף שְׁנִיָּה, [לֹא נִמְצָא] מְכָרִיעַ אֶת כְּלָם?! אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי הוּא זֶה שְׁמַלְמֵד זְכוֹת עַל בְּנֵי? אָמַר לִיה, גְּבַרְיָאֵל, אָמַר לְהוּ, גִּיעוּל! עֵיילוּ. וְהִינּוּ דְכִתְיִב, "וְאֲנִי בְּאֵתִי בְּדַבְרֵיךָ". כִּי אֲתָא, אֲשַׁכְּחִיה דְּהָוָה נְקִיט פִּיתְקָא בִּידֵיה דְּדַבְּיָאֵל, בְּעָא לְמִירְמָא מִינֵיה, בְּלַעָה. אֲכָא דְאֲמַרִי, מְכַתֵּב הָוָה כְּתִיב, מְחַתֵּם לֹא הָוָה חַתִּים. וְאֲכָא דְאֲמַרִי, מְחַתֵּם נְמִי חַתְמָה, וְאֲיִידֵי דְבָלְעָה - אִימְחִיק לָהּ מִינֵה. הִינּוּ דְאֲכָא בְּמַלְכוּתָא דְפָרְסָאִי (שני פרסאי) - אֲכָא דְיָהִיב כְּרָגָא, וְאֲכָא דְלֹא יָהִיב. (דניאל י) "וְאֲנִי יוֹצֵא, וְהִנֵּה שַׂר יוֹן בָּא", (אמר), עָוִי עוֹר, וְלֹא אֲשַׁגְּחוּ בֵּיה:

רש"י יומא דף עז/א

לבוש הבדים - הוא גבריאל בספר דניאל: ולסא דנורא - מקלות של אור:
 אי לא עבדת - כלל: לא עבדת - והיינו מצדיקים אותך לומר דוחה הוא את הדבר אולי ישוב הקב"ה מחרונו
 ויתרצה להם: כדפקדוך - שתהא אתה נוטל הגחלים מבינות לכרובים ואתה אמרת אל הכרוב לתתם לך:
 בחריקה - במקומו: עומד לנגדי - גבריאל אמר כן לדניאל: ופרוותא דמשהיג - נמל שקורין פור"ט דמשהיג
 דבר מלכות בלשון פרסי, לפי שהוא מעלה שם מרגליות כדאמרין בראש השנה: אכרגא - כסף גולגלתא:
 שוא לכם וכו' - כלומר כלום הגונים האומות להיות החכמים מסורים בידם, והלא המקרא משבחן שאף
 נשותיהם מנודות שינה מעיניהן, שוא לכם בעלי אומנות המשכימים ומאחרים למלאכתם, אוכלי לחם בעצב
 וביגיעה כן יתן הזן את העולם מזונות ופרנסה לידידו שנא למי שנדד שינה בשבילו:
 באתי בדברייך - על שדברתי בך: אשכחיה לדוביאל דהוה נקט איגרתא: ואני יוצא והנה שר יון בא - וכשהגיע
 זמן מלכות יון לבא אצא על כרחי, שכבר נגזרה גזרה ושר יון יבא במקומי: עוי עוי - צעק וצוח גבריאל על זאת
 שלא ימשלו מלכי יון בישראל:

פסיקתא רבתי פרשה ו

דבר אחר חזית איש מהיר במלאכתו זה דניאל ואקום ואעשה את מלאכת המלך (דניאל ח' כ"ז) אמר לו
 (המלך) [הקדוש ברוך הוא] נזדרזת במלאכתך לשעבר היית יושב ומשמר שערי בשר ודם ודניאל בתרע מלכא
 יתיב (שם ב' מ"ט) עכשיו שנזדרזת במלאכתך בוא והיזקק לבית מקדשי אדין ששבצר דך אתא יהב אושיא
 דבית אלהא (עזרא ה' ט"ז) ולמה נקרא שמו ששבצר שבאו שש צרות בימיו צרתו בבור וצרות חנניה וחבירין
 בכבשן האש ודתא נפקת וחכימיא וגו' ובעו דניאל וחברוהי להתקטלה (דניאל ב' י"ג) וגלות יהויכן וגלות
 יהויקים וגלות צדקיהו. דבר אחר חזית איש מהיר במלאכתו זה שלמה באיזה מלאכה במלאכת בית המקדש
 אתה מוצא כשבנה ביתו הוא בונה אותו לשלש עשרה שנה וכשבנה בית המקדש הוא בנה אותו לשבע שנים
 ויהי מקץ עשרים שנה וגו' (מלכים א' ט"ז) וכן בשנה האחד עשר לירח בול וגו' (שם ו' ל"ח) ואת ביתו בנה
 שלמה (וגו') שלש עשרה שנה (שם ז' א') מי ששומע שבנה ביתו לשלש עשרה שנה וביתו של הקדוש ברוך
 הוא לשבע שנים סבור שמא ביתו גדול היה משל הקב"ה לאו אלא שנתעצל בביתו ובביתו של הקדוש ברוך
 הוא לא נתעצל ולא עוד אלא שהקדים כבודו של הקב"ה לכבודו לכך נתן אומר לאביו האתה תבנה הבית
 (שמואל ב' ז' ה') וכתב אחר לא אתה תבנה (דהי"א י"ז ד') אמר לו אתה הקדמת כבודך לכבודי שמשראית
 עצמך יושב בבית ארזים תבעת בנין בהמ"ק ויאמר דוד אל נתן הנה אנכי יושב בבית ארזים וארון אלהים יושב
 בתוך היריעה (ש"ב ז' ב' דהי"א י"ז א') אבל שלמה מקדים כבודי לכבודו ובשנה האחת עשרה לירח בול כלה
 הבית לכל דבריו ולכל משפטיו וגו' (מלכים א' ו' ל"ח) ואחר כך ואת ביתו בנה שלמה (שם ז' א') ולפי
 (שנזדרזו) [שנזדרזו] במלאכת המקדש זכה להתייחד עם המלכים הצדיקים ולמה אמר רבי יהושע בן לוי ראוי
 היה שלמה להימנות עם שלשה מלכים וארבע הדיוטות שאין להם חלק לעוה"ב שנאמר ויהי לעת זקנת שלמה
 נשיו הטו את לבבו (שם י"א ד') ועל

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ג/א

וראיתי אני דניאל לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה אבל חרדה גדולה נפלה עליהם
 ויברחו בהחבא מאן נינהו אנשים אמר רבי ירמיה ואיתימא רבי חייא בר אבא זה חגי זכריה ומלאכי אינהו
 עדיפי מיניה ואיהו עדיף מינייהו אינהו עדיפי מיניה דאינהו נביאי ואיהו לאו נביא איהו עדיף מינייהו דאיהו חזא
 ואינהו לא חזו וכי מאחר דלא חזו מאי טעמא איבעיתו אף על גב דאינהו לא חזו מזלייהו חזו אמר רבינא שמע
 מינה האי מאן דמיבעית אף על גב דאיהו לא חזו מזליה חזו מאי תקנתיה ליקרי קריאת שמע ואי קאים במקום
 הטנופת לינשוף מדוכתיה ארבע גרמידי ואי לא לימא הכי עיזא דבי טבחי שמינא מינאי:

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף קה/א

אבל אגיד לך את הרשום בכתב אמת מכלל דאיכא כתב שאינו אמת לא הוה בידיה אתא שאל בי מדרשא אמרו ליה מי כתיב וחלצה ביד ומי כתיב וירקה רוק אבל אגיד לך הרשום בכתב אמת וכי יש כתב שאינו אמת לא קשיא כאן בגזר דין שיש עמו שבועה כאן בגזר דין שאין עמו שבועה כדרב שמואל בר אמי דאמר רב שמואל בר אמי דאמר רבי יונתן מנין לגזר דין שיש עמו שבועה שאינו מתקרע שנאמר לכן נשבעת לביית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד עולם

תלמוד ירושלמי מסכת יבמות דף סט/א

נישאל ליה שאלון ליה דאגדה. אתון ושאלון ליה מהו הדין דכתיב (דניאל י) אבל אגיד לך את הרשום בכתב אמת אם אמת למה רשום ואם רשום למה אמת. ולא אגיבון. . א"ל מהו הדין דכתיב אבל אגיד לך את הרשום עד שלא נתחתם גזר דין רשום. משנתחתם גזר בכתב אמת. אם אמת למה רשום ואם רשום למה אמת. א"ל דין אמת. אמר ליה ולמה לא אגיבתינן. אמר ליה עשו לי בימה גדולה והושיבו אותי עליה וטפח רוחי עלי וקרא עליו (משלי ל) אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה.

עין יעקב על מסכת יומא אות נו

דף סט ע"א בגדי כהנה, היוצא בהן - במדינה אסור. ובמקדש - בין בשעת עבודה, ובין שלא בשעת עבודה - מתר, מפני שבגדי כהנה נתנו ליהנות בהם. ובמדינה אסור?! והתניא, (באחד) [בחמשה] ועשרים בטבת - יום הר גרזים הוא, דלא למספד ביה. יום שבקשו כותיים את בית אלהינו מאלכסנדרוס מוקדון להחריבו, ונתן להם רשות. באו והודיעו לשמעון הצדיק. מה עשה שמעון הצדיק? לבש בגדי כהנה, ונתעטף בבגדי כהנה, ומיקרי ירושלים עמו, ואבוקות של אור בידיהם, והיו מהלכין כל הלילה כלו. הללו מהלכין מצד זה, והללו מהלכין מצד זה, עד שעלה עמוד השחר. כיון שעלה עמוד השחר, אמר להם, מי הם הללו? אמרו לו, הללו יהודים שמרדו בך. כיון שהגיע לאנטיפרס - זרחה חמה, פגעו זה בזה. כיון שראה את שמעון הצדיק, ירד ממרכבתו והשתחוה לו. אמרו לו, מלך שקמותך משתחוה ליהודי הזה?! אמר להם, דמות דיוקנו של זה היא מנצחת לפני בבית מלחמתי. אמר להם, למה באתם? אמרו לו, בית שאנו מתפללין עליך ועל מלכותך - שלא תחרב, יתעוד כותיים הללו להחריבו, ותתן להם רשות? אמר להם, מי הם הללו? אמרו לו, הללו כותים (שעוברים) [שעומדים] לפניך. אמר להם, הרי הם מסורין בידיכם. מיד נקבום בעקביהם, ותלאום בזנבי סוסייהם, והיו מגררים אותם על הקוצים ועל הברקנים, עד שהגיעו להר גרזים. כיון שהגיעו להר גרזים, חרשוהו וזרעוהו כרשינין כדרך שבקשו לעשות את בית אלהינו. ואותו היום עשאוהו יום טוב

רמב"ם יד החזקה הלכות מלכים פרק יא

אף ישוע הנצרי, שדמה שיהיה משיח ונהרג בבית דין, כבר נתנבא בו דניאל, שנאמר: "ובני פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון ונכשלו" (דניאל יא יד). וכי יש מכשול גדול מזה? שכל הנביאים דיברו שמיח גואל ישראל ומושיעם, ומקבץ נדחיהם ומחזק מצותן; וזה גרם לאבד ישראל בחרב, ולפזר שאריתם ולהשפילם, ולהחליף התורה, ולהטעות רוב העולם לעבוד אלוה מבלעדי יי.

אבל מחשבות בורא העולם - אין כוח באדם להשיגם, כי לא דרכינו דרכיו ולא מחשבותינו מחשבותיו. וכל הדברים האלו של ישוע הנצרי, ושל זה הישמעאלי שעמד אחריו, אינן אלא לישר דרך למלך המשיח, ולתקן העולם כולו לעבוד את יי ביחד, שנאמר: "כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה, לקרוא כולם בשם יי לעבדו שכם אחד" (צפניה ג ט).

כיצד? כבר נתמלא העולם מדברי המשיח ומדברי התורה ומדברי המצוות, ופשטו דברים אלו באיים רחוקים ובעמים רבים ערלי לב, והם נושאים ונותנים בדברים אלו ובמצוות התורה. אלו אומרים: מצוות אלו אמת היו, וכבר בטלו בזמן הזה ולא היו נוהגות לדורות. ואלו אומרים: דברים נסתרים יש בהן ואינן כפשוטן, וכבר בא משיח וגילה נסתריהם. וכשיעמוד המלך המשיח באמת, ויצליח וירום וינשא, מיד הם כולם חוזרים ויוודעים ששקר נחלו אבותיהם, ושנביאיהם ואבותיהם הטעום.

ספר הכוזרי - מאמר רביעי

(כב) אמר הכוזרי: אין אני מביא ראיה מזה כי רואה אני את שתי הדתות חולקות זו על זו ושתיהן מצליחות והרי לא יתכן כי תמצא האמת בשני הקצוות או שהיא באחד מהם או שאינה אף באחד מהם וכבר פרשת לי את פרשת הנה ישכיל עבדי פרוש המורה על כך כי הדלות והשפלות קשורות יותר מן הגדולה והכבוד בענין האלוהי ודבר זה מפרסם גם אצל שתי הדתות הללו כי אכן הנוצרים אינם מתפארים במלכים או בגבורים או בעשירים אשר בתוכם כי אם באותם אנשים שהלכו אחרי ישו בכל אותה התקופה הארכה שקדמה לזו שבה נתקבלה דתו ברבים אנשים אשר גרשו ממקומותם והיו מסתתרים במחבואים וכל שנתפס אחד מהם מיד היה נהרג וכלם סבלו על שמירת אמונתם צרות מפלאות בזיון והרג והם הם אשר יתברכו בהם הנוצרים ואת מקומות מגוריהם ואת מקומות ההרגם יכבדו ועל שמותם יבנו כנסיות וכן העוזרים חברי מיסד האסלם סבלו בזיון רב עד שנושעו ובהם יתפארו המוסלמים ובשפלותם ובמותם על אמונתם ישתבחו לא בשרים אשר גאותם על כספם ועל מעמדם הרם כי אם באנשים שהיו לובשים בגדים בלויים ואוכלים לחם שעורים לא לשובע אולם החבר היהודי הם היו עושים כל זאת בתכלית ההתרחקות מעסקי העולם הזה ובהתמסרות גמורה לאלוהי ית' ואלו ראינו את היהודים עושים כן לשם שמים הייתי מחשיבם יותר ממלכי בית דוד כי זוכר אני מה שלמדתי בדבר הכתוב ואת דכא ושפל רוח וכן למדתי כי אור האלוה לא יחול כי אם בנפשות הענויים:

(כג) אמר החבר: צדקת בבישך אותנו בדבר הזה כי אכן כל סבלנו לא עמד לנו עד היום אולם בחשבי על החשובים בתוכנו היכולים לסלק על נקלה באמירת מלה אחת את הביזיונות מעל נפשם להיות לבני חורין ולשלט במשעבדיהם ואינם עושים כן בהיותם נאמנים לדתם אני שואל האין זה קרבן שיש בו לכפר על חטאים רבים ולמחותם אמנם אלו נפל הדבר כאשר אמרת אתה כי אז לא נשארנו זמן רב במצב זה ועוד יש לאלוה חכמה נסתרת בהשאירו אותנו בגלות מעין החכמה הצפונה בגרגיר הזרע גרגיר זה נופל אל תוך האדמה ושם הוא משתנה ונעשה לכאורה עפר מים וטיט ולפי ראות עיני המתבונן בו לא ישאר רשם מוחש כלשהו ממה שהיה הגרגיר קדם לכן אולם לאחר זמן יתברר כי גרגיר זה הוא אשר ישנה את העפר ואת המים עד שיהיו מטבעו הוא והוא אשר יעבירם דרגה דרגה עד אשר יתעדנו היסודות ויהפכם להיות כמוהו ואז יוציא קלפות עלים ועוד עד אשר יזדכך הגרעין וכשר לחול בו הענין ההוא האלוהי והצורה של הזרע הראשון ואז יהיה לעץ נושא פרי כפרי אשר ממנו בא הזרע ההוא והנה כך הוא הדבר גם בדת משה כל דת שבאה אחריה משתנה לאמתו של דבר להיות כמה אם כי למראית עין תתרחק ממנה הדתות האלה הן אפוא רק הכנה והקדמה למשיח המיחל אשר הוא הפרי ובאחרית הימים בהודותן בו תהיינה הן פריי והיה העץ כלו אחד אז יעריצו את השרש אשר לפנים היו מבזים אותו כמו שאמרנו בפרוש הפסוק הנה ישכיל עבדי ואל תבט אל היות הדתות האלה מתרחקות מעבודת האלילים ומשתדלות לקים את יחוד האלוה ותשבחן על כך ויקלו בעיניך בני ישראל שבימי המלכים על אשר פנו לעבודת הצלמים התבונן לעמת זה בכך שגם החשובים במאמיני הדתות האלה נוטים אל הכפירה בהשגחה ואף יפיצוה ברבים ואף יחברו ברוחה שירים המתפרסמים בעם

מדרש רבה קהלת פרשה יב פסקה ט

י ויותר שהיה קהלת חכם בסוף קהלת כתיב בקש קהלת למצא וגו' בקש קהלת לעמוד על מתן שחרן של מצות כדכתיב (ירמיה ט') כי באלה חפצתי נאם ה' אמר לו הקב"ה שלמה וכתוב יושר דברי אמת הכתבתיהו על ספר הישר (תהלים ל"א) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך ועוד כתיב כי תהיו אתם ארץ חפץ ועוד בקש לעמוד על שכרה של תורה שנאמר (משלי ח') וכל חפצים לא ישוו בה אמר לו הקדוש ברוך הוא שלמה וכתוב יושר דברי אמת כבר הכתבתיהו על ספר הישר ה"ד (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך בקש קהלת לעמוד על הקץ מתי שנאמר (שיר ב') אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ אמר לו הקדוש ברוך הוא כבר הכתבתיהו על ספר הישר (ישעיה ס"ג) כי יום נקם בלבי וגו' רבי שאול דנוה מתני לה בשם ר' שמעון אם יאמר לך אדם מתי קץ הגאולה הוי אומר לו כי יום נקם בלבי כתיב ר' יהודה בר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי שלשה סימנים סימנתי לך וסיימתי לך בקבורתו של משה (דברים ל"ד) בגיא בארץ מואב מול בית פעור ואף על פי כן ולא ידע איש את קבורתו לבא לפומא לא גלי פומא למאן גלי!!

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צח/א

רבי אליעזר ואמר רבי אבא אין לך קץ מגולה מזה שנאמר ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל וגו' רבי (אליעזר) [אלעזר] אומר אף מזה שנאמר כי לפני הימים (האלה) [ההם] שכר האדם לא נהיה

ושכר הבהמה איננה וליוצא ולבא אין שלום מן הצר מאי ליוצא ולבא אין שלום מן הצר רב אמר אף תלמידי חכמים שכתוב בהם שלום דכתיב שלום רב לאהבי תורתך אין שלום מפני

מדרש רבה רות פרשה ה פסקה ו

הבא ד"א מדבר במלך המשיח גשי הלום קרובי למלכות ואכלת מן הלחם זה לחמה של מלכות וטבלת פתך בחומץ אלו היסורין שנאמר (ישעיה נ"ג) והוא מחולל מפשעינו ותשב מצד הקוצרים שעתידה מלכותו ליצד ממנו לשעה שנאמר (זכריה י"ד) ואספתי את כל הגוים אל ירושלם למלחמה ונלכדה העיר ויצבט לה קלי שהיא עתידה לחזור לו שנאמר (ישעיה י"א) והכה ארץ בשבט פיו ר' ברכיה בשם ר' לוי כגואל הראשון כך גואל האחרון מה הגואל הראשון נגלה וחזר ונכסה מהן וכמה נכסה מהן שלשה חדשים שנאמר ויפגעו את משה ואת אהרן אף גואל אחרון נגלה להם וחזר ונכסה מהם וכמה נכסה מהם ר' תנחומא בשם רבנן ארבעין וחמשה יום הה"ד (דניאל י"ב) ומעת הוסר התמיד וגו' וכתוב (שם) אשרי המחכה ויגיע וגו' אילין יתיריא מה אינון ר' יצחק בן קצרתה משום ר' יונה אלו ארבעים וחמשה ימים שישראל קוטפים מלוח ואוכלים הה"ד (איוב ל') הקוטפים מלוח עלי שיח לאיכן הוא מוליכן מן הארץ למדבר יהודה שנאמר (הושע ב') הנה אנכי מפתיה והולכתייה המדבר מאן דאמר למדבר סיחון ועוג שנאמר (שם י"ב) עוד אושיבך באהלים כימי מועד וכל שהוא מאמין לו וחיה ומי שאינו מאמין לו הולך לאומות העולם והן ממיתין אותו א"ר יצחק בר מריון בסוף הקב"ה נגלה עליהם ומוריד להן מן ואין כל חדש תחת

מדרש רבה במדבר פרשה יא פסקה ב

(ב) (שיר ב) דומה דודי לצבי או לעופר האילים וגו' א"ר יצחק אמרו ישראל לפני הקב"ה רבון העולמים אין את אתא לגבן תחלה דומה דודי לצבי מה הצבי הזה מדלג כך היה הקב"ה מדלג ומקפץ ממצרים לים ומן ים לסיני במצרים (שמות יב) ועברתי בארץ מצרים וגו' בים שנא' זה אלי ואנוהו לסיני (דברים לג) ויאמר ה' מסיני בא או לעופר האילים ר' יוסי ב"ר חנינא אמר לאורזילא דאיילתא (שיר ב) הנה זה עומד אחר כתלנו זה מדבר סיני משגיח מן החלונות (שמות יט) וירד ה' על הר סיני וגו' מציץ מן החרכים (שם כ) וידבר אלהים את כל הדברים וגו' ענה דודי ואמר לי (שם) אנכי ה' אלהיך ד"א דומה דודי לצבי א"ר יצחק אמרו ישראל לפני הקב"ה רבון העולמים את אמרת לנו את אתא לגבן תחלה דומה דודי לצבי מה הצבי הזה נגלה וחזר ונכסה כך גואל הראשון נגלה ונכסה ר' ברכיה בשם רבי לוי אמר כגואל הראשון כך גואל האחרון הגואל הראשון זה משה נגלה להם וחזר ונכסה מהם כמה נכסה מהם רבי תנחומא אמר שלשה חדשים הה"ד (שם ה) ויפגעו את משה ואת אהרן וגו' אף גואל האחרון נגלה להם וחזר ונכסה מהם כמה יהא נכסה מהם אמר רבי תנחומא בשם ר' חמא ב"ר הושעיא ארבעים וחמשה ימים הדא הוא דכתיב (דניאל יב) ומעת הוסר התמיד ולתת שקוץ שומם ימים אלף מאתים ותשעים וכתוב (שם) אשרי המחכה ויגיע לימים אלף שלש מאות שלשים וחמשה אילין מותריה כמה אינון ארבעים וחמשה יום שהוא נכסה מהן וחזר ונגלה להם ולהיכן מעלה אותן אית דאמרין למדבר יהודה ואית דאמרין למדבר סיחון ועוג כל מי שהוא מאמינו והולך אחריו הוא אוכל שורשי רתמים ועלי מלוחים הה"ד (איוב ל) הקוטפים מלוח עלי שיח ושורש רתמים לחמם וכל מי שאינו הולך אחריו הוא הולך ומשלים לאו"ה ובסוף או"ה הורגין אותו א"ר יצחק בר מריון לסוף ארבעים וחמשה ימים הקב"ה מוריד להם מן הה"ד (הושע יב) עוד אושיבך באהלים כימי מועד ואומר מועד צאתך ממצרים או לעופר האילים א"ר יוסי ברבי חנינא לאורזילא דאיילתא הנה זה עומד אחר כתלנו זה כותל